

Křtinský zpravodaj

Říjen 2018/3

Vážení sousedé,

od minulého čísla Zpravodaje se udála velká spousta věcí, z nichž některé jsou již tradiční součástí našeho společenství a jiné přinesl život. Jistě se o nich dočtete v dalších příspěvcích tohoto čísla.

Jako vždy prázdniny neuvěřitelně utekly, nejen dětem, ale i nám, dospělým. Děti znovu zamířily do školy a vypukl podzim, tradičně bohatý na společenské události.

Právě v těchto dnech slavíme stoleté výročí vzniku naší republiky. Velmi mne mrzí, že jsem nemohl být s vámi během vzpomínky na památnou událost a na oběti první světové války, která proběhla 28. října u sochy legionáře. Zdravotní důvody mi to neumožnily.

Před několika týdny jsme volbami do místních samospráv uzavřeli čtyřleté volební období, během něhož jsem vám, již podruhé, starostoval. Během té doby jsme uskutečnili dlouhou řadu stavebních a organizačních změn, úprav, oprav a nových staveb, které není třeba vyjmenovávat. Vidíte je všude kolem sebe. Spoustu dalších záměrů jsme uskutečnit nestihli nebo z různých důvodů nemohli.

Bylo by ideální, kdybychom mohli uspokojit všechny potřeby a všechna přání našich obyvatel. To ale ani při nejlepší vůli nedokážeme. Vždy se najde někdo, komu se zdá, že bychom měli dělat víc nebo jinak. Proto jsme se nezavděčili všem, byť jsme se o to poctivě snažili. A právě proto jsou volby, právě proto mají ti nespokojení možnost nabídnout ve volbách svou alternativu. Této možnosti využili letos komunisté, kteří díky tomu získali ve volbách svého zastupitele. Stejně tak se poctivě před vás

postavil se svým programem ing. Otakar Rada, který má jinou představu o správě obce. Ten se sice do zastupitelstva neprobojoval, ale vážím si přímého přístupu, který zvolil. Zato roznášení pomlouvačných letáků, které se také před volbami objevily, aniž by pomlouvači našli odvahu postavit se před vás v poctivém volebním souboji, toho si vážit neumím.

Výsledek voleb prokázal, že výrazná většina našich občanů hodnotí naši práci kladně a má zájem, abychom dál pokračovali v započatém díle. Slibuji, že pro to uděláme vše, co bude v našich silách.

Řešili jsme v průběhu léta i věci, které bychom při dobré vůli ani řešit nemuseli. Nelze očekávat, že vyřešíme všechny spory a nedorozumění, které se, bohužel, mezi sousedy také občas objevují. Někteří zkoušejí s velkým rozhořčením upozornit na svého souseda, že zabírá obecní pozemek a že tím porušuje dlouholeté zvyklosti, píší se stížnosti, podepisují petice. Jaké je potom překvapení, že stěžovatelé mají mnohdy sami stavby, zasahující do obecních pozemků. Svévolebný zábor obecních pozemků je vždy protiprávní a je třeba jej řešit, avšak využití takové situace k řešení sousedských sporů se může nakonec obrátit i proti samotným stěžovatelům. Doporučuji proto, abyste si - máte-li přístup k internetu - zkontrolovali v katastru nemovitostí, jak jste na tom. Promítnutí úředních hranic pozemků do orthomapy může přinést velmi překvapivá zjištění.

Rád bych ze srdce u nás přivítal nové správce naší farnosti otce Víta a Metoděje, doufám, že se jim bude ve Křtinách líbit a předpokládám vzájemnou spolupráci ku prospěchu nás všech.

Ještě se chci krátce vrátit k výsledkům voleb. Chci vám moc poděkovat za to, že jste přišli k volbám v takovém počtu a dokázali jste, že vám není lhostejné, kam se naše obec ubírá. Počet hlasů, které jsme dostali, je pro nás velký závazek a také vysvědčení, že to snad neděláme tak špatně. Máme dva nové zastupitele, kteří nám docela snížili věkový průměr. Chtěl bych jim popřát hodně sil a nápadů a věřím, že přinesou nový pohled do našich jednání.

Není samozřejmostí, že na obecním úřadu vládne příjemná tvůrčí atmosféra a daří se realizovat tolik pozitivních věcí. Věřím, že i v novém složení bude zastupitelstvo stejně tvůrčí a sehrané. Bez toho, že jsou lidé naladěni na stejnou notu, to opravdu nejde. Tam, kde se zastupitelé hádají, házou si klacky pod nohy a netáhnou za jeden provaz, tam se to také projevuje na společenském klimatu.

Tím spíše se hodí poděkovat také všem, kteří se podíleli na práci obecního úřadu v uplynulém období. Místostarostovi, zastupitelům, paní účetní, paní matrikářce a všem zaměstnancům úřadu.

Jak už jsem říkal, nejde bohužel vždy vyhovět všem. Přeji nám, aby těch nespokojených bylo co nejméně, a to i mezi těmi, kteří nešli k volbám, protože to považovali za zbytečné.

Pravděpodobně je toto číslo Zpravodaje letos poslední, proto bych vám rád, sice s velkým předstihem, ale o to srdečněji, popřál hezký vánoční čas a co nejlepší vykočení do nového roku 2019.

Starosta František Novotný

OBEC

Akce, projekty, dotace

K určitému vývoji došlo během léta ve věci silničního průtahu přes naši obec. Vzhledem k tomu, že vážnou jednání o případných výkupech a dohody o dočasném záboru, nezbylo, než úsek přes obec vyjmout z územního řízení, aby nedošlo k zastavení celého projektu. A to přesto, že máme vytvořenu dostatečnou finanční rezervu na potřebné výkupy. Ještě jednou proto prosím všechny, kterých se to týká, aby nám v maximální míře vyšli vstříc a přispěli k výraznému zlepšení vzhledu a dopravní infrastruktury naší obce a bezpečí nás všech. Pokud by byly stavby souvisící se silnicí, které jsou placené obcí (chodníky, zastávky, odstavné plochy apod.) vyjmuty z projektu, nemůžeme žádat SFDI o dotaci, která činí, až 85% celkových nákladů. To by mohlo úpravu obecních komunikací na mnoho let zhatit.

Bolestivým problémem je kauza chodníku na Kolonku. Máme obsáhlou dokumentaci od roku 2000 o tom, jak se vyvíjela marná jednání kolem chodníku. Všechna jednání skončila vždy na neústupnosti jediné majitelky několika metrů čtverečních pozemku nezbytného pro stavbu chodníku. Nyní se rysuje možnost vést chodník po druhé straně silnice, tak aby se nepřecházelo přes silnici pod hřbitovem, ale až asi 30 metrů před Musilovými, a to na obecní pozemky, které jsme za tím účelem vykoupili. Strašení nebezpečností tohoto přechodu není na místě. Nebude o nic nebezpečnější, než by byl přechod pod hřbitovem a určitě bude mnohem bezpečnější, než současná situace, kdy jsou obyvatelé Kolonky nuceni chodit po nepřehledné úzké silnici bez zpevněné krajnice.

V posledním říjnovém týdnu jsme také dostali vyrozumění o obdržení dotace z OPZP na protipovodňová opatření ve Křtinách. Žádali jsme na jaře a byla nám přiznána dotace ve výši 1 600 265,00 Kč. Součástí opatření je i systém varování před přivalovou vodou a vybudování nového bezdrátového obecního rozhlasu, čímž by se měl výrazně zlepšit jeho poslech.

Máme hotové odborné učebny ve škole (informatika, přírodní vědy), z dotace 3 miliony korun. Z prostředků městysu jsme také nakoupili lavice a židle do jedné z učeben za 200 tisíc korun. Na tomto místě bych rád uvedl, že v letošním roce jsme získali více než 6 milionů korun v dotacích. Před dokončením je také workoutové hřiště u školy, jeho součástí budou také venkovní posilovací stroje.

V rámci Dne Křtin, jsme s panem hejtmánem Jihomoravského kraje zasadili v parčíku pod farou lípu, jako připomínku století republiky. Navíc nám celý víkend přálo počasí, tak jsme si mohli celý program náležitě užít. Já jsem si velmi užil fotbalový zápas svobodní versus ženatí. Několikátý rok po sobě ženatí vyučovali svobodné.

V následujících letech bude také třeba vyřešit další závažný problém. Místní koupaliště, jehož zbudování věnovali naši občané v sedmdesátých letech desetitisíce brigádnických hodin a které nám slouží nepřetržitě od 1. srpna 1976, tedy více, než 42 let, se neobejde bez generální rekonstrukce, jejíž náklady se budou pohybovat mezi 15-20 milióny korun. Dnes již těžko můžeme očekávat, že bychom takové dílo zvládli brigádnicky. Je proto na místě otevřít veřejnou debatu o tom, kam dál s koupalištěm a jak s ním do budoucna naložit. Počítáme s tím, že k tomuto tématu proběhne veřejná beseda, kde bychom si rádi vyslechli vaše názory.

Starosta

Ustavující zasedání nového zastupitelstva 2018-2022

Dne 29. října proběhlo slavnostní ustavující zasedání nového zastupitelstva městysu Křtiny v sále Spolkového domu, za hojné účasti veřejnosti. Uvolněným starostou byl zvolen již potřetí František Novotný, místostarostou Mgr. Emil Pásek. Bylo ustaveno toto složení výborů:

Finanční výbor	Mgr. Petr Zapletal
Kontrolní výbor	Pavel Vandas
Výbor pro životní prostředí	Ing. Jan Waidhofer
Výbor pro mládež a spolky	RNDr. Marcela Kuchyňková
Výbor sportovní	Radek Boháček
Výbor kulturní a sociálně zdravotní	Mgr. Marek Rada
Výbor pro informatiku	RNDr. Petr Švenda

Přejme novým zastupitelům i nám občanům mnoho úspěchů v jejich zastupitelské práci.

Jubilanti

V následujících měsících oslaví životní jubilea tito naši spoluobčané:

Listopad

Jiří Bínek, Jiřina Opletalová, Ludmila Skácelová,
Emilie Tomášková (Santini)

Prosinec

Marie Bílková, Marie Grimová, Kamil Pernica,
Jaroslava Švendová, Mária Urbánková (Santini)

Leden

Zdeněk Farlík, Cyril Hrubý, Marta Jandíková (Santini),
Eliška Kouřilová, Marcela Perglová, (Santini),
Marie Švédová, Josefa Zburníková

Únor

Josef Bajer, Antonín Bílý, Mária Kocmanová, Marie Kovářová,
Svatava Kubešová, Jan Pokorný, Františka Riedelová,
Helena Rothová (Santini), Miroslava Rusnoková, Marie Selucká

Přejeme jim do dalších let života pevné zdraví a osobní spokojenost.

Pro pamětníky: Letos, 12. února, by se byla dožila 70 let Jana Pokorná-Dvořáková, dcera Mirka Pokorného. Osud jí však dopřál jen 27 roků života.

Jako letuška ČSA nastoupila dne 19. srpna 1975 v 19:35 k letu č. 540 z Prahy do Teheránu. Letoun IL-62 při mezipřistání v Damašku ve 22:13 našeho času z neznámých příčin havaroval. Spekulovalo se o chybě pilota nebo sestřelení. Ze 128 osob na palubě přežily jen dvě. Jana tohle štěstí neměla.

Pytlový sběr

Během zimních měsíců vyjedou obecní zřízení pro tříděný odpad ve žlutých pytích v těchto termínech:

28. listopadu, 26. prosince, 23. ledna, 20. února, 20. března.

Děkujeme vám za spolupráci při třídění odpadu.

Už je to rok ...

Po návratu z Klementina, odkud jsme si přivezli krásnou cenu za nejlepší Knihovnu roku 2017, se udála spousta věcí.

Jako by se po vítězství roztrhl pytel s novými nápady, novými čtenáři a možnostmi a také povinnostmi. Na začátku letošního října jsme byli pozváni na vyhlášení nových vítězů pro rok 2018 a předali jsme titul Knihovna roku další paní knihovnici, tentokrát do Holasovic, v Moravsko-slezském kraji. Tím to však nekončí.

Je to krásný pocit, když jste knihovník profesionál a vaše malá neprofesionální obecní knihovna se stane "*Knihovnou roku*". V tu chvíli se proměníte v celebritu na červeném koberci oslňovanou blesky fotoaparátů, uchvácenou aplausem a obdarovanou pugetem voňavých květin.

Jenže když po pěti minutách slávy začnou neustále zvonit telefony s rozhovory do rádia a pro články do novin a během celého dalšího roku máte asi čtyři různé (povinné - od vítěze se účast očekává) pozvánky na knihovnické konference, kde máte svoji knihovnu prezentovat a ukázat proč jste vyhráli, přestane Vám to připadat jako „výhra“.

Zvlášť ve chvíli, kdy na vítězně knihovně leží povinnost uspořádat velký třídní seminář pro knihovníky z celé republiky. Tuto akci pořádá vítězná knihovna dva roky po svém vyhlášení a může se jí zúčastnit kterýkoliv knihovník. A my jako vítězové jsme se (pro své vlastní dobro) zúčastnili tohoto setkání v Knihovně roku 2016 v Rapotíně, který leží v těsné blízkosti Šumperka.

Konference s názvem: „*Co venkovské knihovny umějí a mohou*“ byla zahájena v nadřízené knihovně (v Městské knihovně TGM v Šumperku), kde proběhl první odborný knihovnický seminář pro zhruba 100 posluchačů. Následovala prohlídka města. Druhý den bylo celé dopoledne věnováno knihovnickým přednáškám a prezentacím a odpoledne proběhla exkurze do vítězně knihovny a seznámení s místem, kde se tohle setkání koná, zcela v režii vítězného knihovníka. Třetí den byl závěrečný a spojený spíše už s volnějším programem a prohlídkou zajímavostí v blízkém okolí.

Letos jsme se semináře zúčastnili jako posluchači a v tom příštím nás čeká jeho organizace. Seminář „*Co venkovské knihovny umějí a mohou, 15. ročník*“ proběhne ve Křtinách ve dnech 12.- 14. září 2019. Budeme hostit knihovníky z celé republiky.

Marie Pařilová, knihovnice

Jaro v knihovně roku

Během jara a léta proběhlo v knihovně několik akcí.

Každý správný čtenář ví, že Březen je měsícem knih a čtenářů a proto byla knihovna touto dobou nejvíce aktivní. Před Velikonocemi jsme tvořili s žáky prvního stupně výrobky s jarní tematikou a psali příběh. Pro 8. a 9. ročník byla připravena beseda se spisovatelkou Petrou Dvořákovou na téma poruchy příjmu potravy. Děti z mateřské školy přišly do knihovny probouzet broučky. A také jsme na základě mezigeneračního setkávání navázali dlouhodobou spolupráci mezi školní družinou a Klubem seniorů – „Povídání s babičkou“.

V březnu proběhla také přednáška pro veřejnost na téma zdravého životního stylu s panem Stanislavem Skříčkou – „OpRAWme se“.

Posledního května proběhlo v knihovně oficiálně První pasování prvňáčků na čtenáře.

Děti vysvobodily v Království knih paní knihovnici ze spárů šestnáctihlavého draka, kterému musela předčítat pohádky. Pro vysvobození bylo třeba přečíst Vysvobozovací pergamen. Každý žáček 1. ročníku naší základní školy přečetl jednu větičku textu, aby pomohl Marušku dostat zpátky do knihovny. S ní přišel i pan král, který statečně čtenáře pasoval. Jako odměnu dostaly děti šerpy, diplomy, knihy a odznáčky a tím nejlepším byl sladký dort nakonec.

V červnu nás již podruhé navštívili spisovatelé a zároveň manželé Klára Smolíková a Jiří Walker Procházka. Paní Smolíková uvedla dětské komiksy s workshopem pro mateřskou školu a pan Procházka se věnoval žákům druhého stupně s besedou na téma "fantasy a sci-fi literatura".

Na konec školního roku knihovna ve spolupráci se Skautskou přípravkou Bubácci pod vedením paní Ruby připravila „Svatojánskou noc“. Na Svateho Jana se dějí opravdu zvláštní věci. Třeba takové, že se malí čtenáři a čtenářky promění ve skřítky a víly a hledají v lese Zlaté kapradí. Sešli jsme se v knihovně a za drobného deštíku jsme šli oslavovat průvodem po městysu, kde na nás čekaly vzkazy od kouzelných skřítků a víl. U každého vzkazu byla kouzelná svatojánská bylina, kterou si každý schoval do své mošničky s tajným přáním. Průvod došel až ke škole, když začalo kvalitně pršet a na chvíli nám tam byl poskytnut úkryt, než se déšť přehnal dál. Konec průvodu byl u školního hřiště, u ohniště, kde jsme zapálili Svatojánský oheň. Takový oheň je potřeba přeskočit, aby se člověka drželo zdraví a síla. Na Svatojánském ohni jsme opekli špekáčky, zahřáli se a doplnili síly sladkým moučníkem. Rádi bychom tuto akci opakovali další roky a věříme se k nám přidá i teplé letní počasí.

Ráda bych ještě připojila pár aktualit z posledních dní. Díky dotaci z programu Rozvoje venkova JMK jsme získali finance na zakoupení technického zařízení pro knihovní akce. Byl pořízen nový dataprojektor, notebook a velké promítací plátno, které je umístěno ve Spolkovém domě. Tyto předměty budou užívány pro pořádání kulturních a vzdělávacích akcí knihovny a spolků. Při poslední akci knihovny bylo již zařízení naplno využito.

Pro knihovnu je také důležitý první říjnový týden, kdy probíhá celostátní projekt *Týden knihoven*, letos od 1. – 7. října. Vzhledem k nabitému programu křtinského podzimu jsme si toto období trošičku posunuli – na 18. říjen s radostí přijal naše pozvání RNDr. Petr Zajíček s přednáškou „*Bílá místa na mapách jeskyní Moravského krasu*“. Objevovali jsme jak blízké okolí Křtin, tak i odlehlejší části krasu.

Knihovna děkuje za podporu Městysu Křtiny, panu starostovi a za věrnou pomoc paní účetní Anitě Ruby. ...bez ní by to nešlo.

Marie Pařilová, Knihovnice

Pasování na čtenáře

Svatojánský průvod

Školka v knihovně

Probouzení broučků

Vážení čtenáři, vážení spoluobčané,

využívám příležitosti, abych vám poděkoval za podporu, kterou jste projevíli v nedávných volbách našemu společnému úsilí. Vzhledem k poměrně úzké nabídce volebních uskupení ve Křtinách byly pro nás tyto volby především hodnocením práce uplynulých čtyř let a potvrzením, že máte zájem, aby tento způsob vedení obce pokračoval. Je třeba říci, že hlavní břímě odpovědnosti za řešení vašich každodenních starostí a hlavní zásluhu na úspěších uplynulých čtyř let, nesli na svých bedrech dosavadní nejvyšší představitelé obce, starosta František Novotný a místostarosta Emil Pásek. Především těm je třeba letošní volební úspěch připsat a jim také blahopřejí. My ostatní jsme se větší, či menší měrou na jejich práci podíleli, ale největší podíl zodpovědnosti za řízení obce nesli oni dva.

Vysoké procento preferenčních hlasů, které jsem obdržel já, vnímám především jako hodnocení Křtinského zpravodaje. Velmi si vážím vzkazu, který jste mi tím poslali. Je jasné, že pro chod obce není Zpravodaj klíčový, spousta dědin se obejde bez zpravodaje, konec konců i Křtiny se bez něj dlouhou dobu obešly. Právě proto je pro mne důležité vědět, že moje práce není zbytečná, že Zpravodaj má v životě Křtin své místo a že přispívá k vaší spokojenosti. Je to pro mne závazek, abych se i v budoucnu snažil udržovat a zvyšovat nejen kvalitu Zpravodaje, ale i kvalitu fungování obce a kvalitu našeho společného života.

Petr Švenda, šéfredaktor a zastupitel

Všemožná výročí

Jedno z témat, která se ve Zpravodaji snažíme pravidelně rozvíjet, jsou připomínky různých výročí, majících ke Křtinám a k jeho obyvatelům nějaký vztah. Téměř každé číslo Zpravodaje si na některé výročí vzpomene.

Letošní rok 2018, je ale svou úrodou kulatin naprosto unikátní. Počet výročí, která si letos celý rok připomínáme, je tak velký, že se nám všechna do Zpravodaje téměř nevejdou.

Omluvte proto, prosím, mimořádně rozsáhlý soubor historických článků, kterými všemožná letošní výročí připomínáme.

Redakce

Adaptační program žáků 6. třídy

Adaptační pobyt šesté třídy se uskutečnil 5. – 7. září 2018 v Kaprálově mlýně v Ochozi u Brna. Naše společné putování začalo ve středu ráno ve Křtinách, odkud jsme se pěšky vydali na trasu dlouhou 9 kilometrů, která vedla do Kaprálova mlýna. Během cesty nás čekaly seznamovací hry, jejichž účelem bylo naučit se jména dětí, zjistit společné zájmy a navzájem se o sobě něco dozvědět. V těchto hrách jsme pokračovali i odpoledne, kdy jsme se navíc dozvěděli i něco z historie Kaprálova mlýna a také jsme se lépe poznali s lektory, kteří zde pracují. Večer jsme se vydali do jeskyně Pekárna, kde nás čekala sebezpoznávací hra, při které jsme se museli zamyslet nejen sami nad sebou, ale také nad tím, čím bychom mohli obohatit kolektiv třídy během následujících čtyř let.

Druhý den byl věnován zejména hrám, které byly určeny ke stmelení kolektivu třídy a k tomu, aby se děti naučily pracovat jako jeden tým. Účelem her bylo také, aby se žáci vzájemně spřátelili a cítili se v třídním kolektivu bezpečně. Děti během dne čekala spousta aktivit, při kterých se učily spolupracovat, navzájem si pomáhat

a dělat kompromisy. Odpoledne pro nás byla připravena hra, ve které jsme měli za úkol vymyslet, co hezkého bychom mohli pro ostatní udělat, tato hra by nás měla provázet celým školním rokem, kdy bychom měli tyto sliby plnit. Večer jsme navštívili Casino, na které nám byly zapůjčeny kostýmy, a my měli příležitost si společně zahrát spoustu napínavých her.

Poslední den na nás čekalo zážitkové dopoledne, kdy jsme se rozdělili na dvě skupiny. Jedna skupina si vyzkoušela slaňování a druhá prozkoumávání jeskyně. Obě skupiny byly z adrenalinových zážitků nadšené a společně strávený čas jsme tak zakončili, jak nejlépe jsme mohli.

Adaptační pobyt se velmi vydařil. Pomohl nám nejen k tomu, abychom se navzájem lépe poznali, ale také k tomu, abychom začali fungovat jako kolektiv. Tři dny strávené na Kaprálově mlýně nám přinesly spoustu nezapomenutelných zážitků, nových kamarádů a také příležitost k tomu, abychom do nového školního roku vstoupili plni nadšení a energie.

Mgr. Romana Velecká

Překročení Rubikonu 2018

Ve dnech 26. – 27. září 2018 jsme se zúčastnili akce nazvané Překročení Rubikonu s podtitulem „Hurá na mamuta!“. Akce se zúčastnily školy regionálního sdružení Cirsium, z nichž každá vybrala jeden pětičlenný tým z šesté třídy.

Naši školu reprezentovali: Andrea Dvořáková, Monika Bednářková, Jiří Vandas, Ondřej Neužil a František Svoboda. První den jsme měli možnost navštívit jeskyni Balcarka, kde jsme absolvovali naučný program se spoustou informací o Moravském krasu. Poté jsme se vydali do lesa, kde si děti vyzkoušely pravý hon na mamuta. Měly za úkol nejen lovit, ale i postavit si přístřešek či vymyslet bojový pokřik. Děti se mohly dorozumívat pouze pomocí posunků či nejrůznějších zvuků. Při této hře si užily velkou spoustu zábavy. Večer a další den dopoledne se děti věnovaly prezentacím na téma pravěk, kde měly za úkol zjistit, kdo byli předchůdci člověka, kdy žili, jakým způsobem se živili apod. Týmy měly k dispozici spoustu knih, kde bylo možné požadované informace najít. Získané poznatky měly za úkol doplnit vhodnými ilustracemi. Výsledkem byla zajímavá a poučná hodina, kdy nás děti vzaly na cestu do pravěku, kterou každý tým zpracoval vlastním originálním způsobem. Rubikon měl u dětí velký úspěch a všichni jsme si ho společně užili.

Mgr. Romana Velecká

Vyhodnocení soutěží ke Dni Křtin

V sobotu 22. září 2018 dopoledne proběhlo na náměstí Křtin kulturní vystoupení dětí a žáků ZŠ a MŠ Křtiny spojené s vyhodnocením soutěží ke Dni Křtin, tentokrát s mottem „**Zde domov můj**“. Soutěžilo se v několika kategoriích. A jak soutěž dopadla?

Výtvarná soutěž

Kategorie MŠ:

1. místo – Viola Švendová (Modrásci)
2. místo – Kryštof Jan Brychta (Žluťasci)
3. místo – Alžběta Vaňková (Žluťasci)

Kategorie 1. stupeň ZŠ:

1. místo – Pavlína Brychtová (5. třída)
2. místo – Matěj Švenda (3. třída)
3. místo – Anna Jakůbková (2. třída) a Marie Broďáková (4. B třída)

Kategorie 2. stupeň ZŠ:

vyhlášeno pouze 1. místo – kolektiv žáků 6. třídy

Literární soutěž

Kategorie 1. stupeň ZŠ:

1. místo – Veronika Matoušková (4. A třída)
2. místo – Klára Marvanová (5. třída) a Eliška Švendová (5. třída)
3. místo – Natálie Opletalová (4. A. třída)

Kategorie 2. stupeň ZŠ:

1. místo – Richard Král (9. třída)
2. místo – Adam Špatinka (7. třída)
3. místo - Tereza Machátová (7. třída)

Fotografická soutěž

Kategorie 1. stupeň ZŠ:

1. místo – Čeněk Zajíc (4. B třída)
2. místo – Eliška Švendová (5. třída)
3. místo – Matěj Švenda (3. třída) a Anna Pelclová (4. B třída)

Kategorie 2. stupeň ZŠ:

vyhlášeno pouze 1. místo – Ondřej Neužil (6. třída)

Poděkování patří všem dětem a žákům, kteří se do soutěže zapojili, a také všem pedagogům za organizaci a vyhodnocení soutěží. Poděkování patří také Městysu Křtiny, který zajistil odměny pro oceněné děti a žáky.

RNDr. Petr Lukáš

Ukázky vítězných prací

Můj domov

Veronika Matoušková (4. tř.) - literární soutěž 1. stupně ZŠ

*Domov je tam, kde rodinu mám,
domov je tam, kde nikdy nejsem sám.*

*Škola je na velkém kopci,
chodí do ní holky kluci.*

*Křtiny jsou důvodem těch krásných dnů,
zrovna zde staví nový dům.*

*Proto tu tak ráda žiji,
tak tu stojím v tuhle chvíli.*

*Máme tu kostel hezčí než obrázek,
vedle něj zámek bílý jak oblázek.*

*Domov je tam, kde rodinu mám,
domov je tam, kde nikdy nejsem sám.*

Domov?

Richard Král (9. tř.) – literární soutěž 2. stupeň ZŠ

*„Někdy znamená domov místo, kde je tvoje srdce.“
Stephen King*

Pohled na lesy a kostel, který nikdo neví jak, ale stejně svojí majestátností nenarušuje přírodu, mi vždy zůstane v srdci. Stejně jako teplo domova i takové drobnosti zahřejí.

Rád si vzpomínám na Křtiny zaplavené mlhou, přičemž jen věž kostela, jako reprezentant vystupuje, ale když svítí slunce, věž kostela zastíňuje celý zbytek Křtin. I když majestátní, tak díky němu jsou přehlíženy ostatní krásy – nejsme jediní. Krása je vidět na první pohled, ale někdy je krása skryta pod nánosy prachu, či se odhalí jen očím, které ji hledají.

Ten, kdo krásu hledá, ji vidí všude, a proto se i Křtiny můžou zdát tím nejkrásnějším místem na světě. Místem kde je vše a zároveň nic – vše dobré a nic špatné. A přitom stačí jedno deštivé pondělní ráno a to, že jste se špatně vyspali, potom se Křtiny stanou noční můrou, či dokonce pravým opakem všeho, co jsem doteď popsal.

Pravda není ani na jedné straně, dokonce ani uprostřed. Pravda není. Lidské oči vidí pouze to, co chtějí. A to co chceme, si neuvědomujeme ani my. Co když po tom všem v našem životě, dokonce i po tom co nenávidíme, toužíme?

Cestu si vybíráme sami, ale musíme myslet na to, že naše Osobnost je utvářena spoustou maličkostí a ty po sečtení tvoří nás. Avšak největší z těch maličkostí jsou pro mě Křtiny. Ať už spolužáci, škola, lidé co jsem potkal na ulicích, či okamžiky, co jsem ve Křtinách zažil. Na to všechno budu vzpomínat, protože to všechno se stalo mojí součástí a tudíž mým domovem.

Viola Švendová (Modrásci)
Výtvarná soutěž MŠ

Pavlína Brychtová (5. třída)
výtvarná soutěž – 1. stupeň ZŠ

Výtvarná soutěž – žáci 6. třídy

Čeněk Zajíc (5. tř.)
Fotografická soutěž - 1. stupeň ZŠ

Ondřej Neužil (6. tř.) – fotografická soutěž - 2. stupeň ZŠ

Zapojení školy do kampaně „Evropský den bez aut“

Dne 24. září 2018 se naše škola zapojila do ekologické kampaně „Evropský den bez aut“, který iniciovala Evropská komise v roce 2000 a od té doby patří k významným dnům Evropy v ochraně životního prostředí. Hlavním záměrem kampaně je upozornit na neudržitelný nárůst individuální automobilové dopravy a na různé způsoby řešení tohoto problému - podpora veřejné dopravy silniční i železniční, budování cyklostezek, zkvalitňování prostranství pro pěší atp.

Vzhledem k tomu, že naše škola je zapojena do programu EKOŠKOLA a v loňském roce jsme si přibrali právě oblast DOPRAVY, očekávali jsme zlepšení – ekologické zlepšení – v této oblasti, a také proto, že jsme se snažili přesvědčit ostatní žáky i dospělé ve škole o důležitosti tohoto tématu.

A jak to dopadlo? Kolik nás se zachovalo v tento den šetrně k našemu prostředí?

V loňském školním roce 2017/2018 bylo v tento den přivezeno autem do školy 47 žáků ze 188 dětí. V letošním školním roce 2018/2019 bylo přivezeno 24 žáků ze 195 dětí. Takže můžeme konstatovat, že naše celoroční úsilí stálo za to.

Za Ekotým školy Mgr. Zdeňka Kučerová

Výstava „Našich sto let“

Výletní cukrárna a Retromuzeum Křtiny ve spolupráci se ZŠ a MŠ Křtiny připravila výstavu výtvarných prací žáků ZŠ Křtiny na téma **100 let republiky (1918 - 2018)**. Výstava byla slavnostně zahájena ve čtvrtek 18. října 2018 v Retromuzeu Výletní cukrárny Křtiny a bude k vidění do konce roku 2018. Pro návštěvníky bude jistě zajímavé vidět, jak nejmladší generace vnímá vývoj naší společnosti během uplynulých sta let.

RNDr. Petr Lukáš

Poznámka redakce:

Když už jsme u těch školních oslav, možná by vás zajímalo, jak to vypadalo v křtinské škole v onom pamětihodném roce 1918. Tak tedy:

Škola (v dnešním Spolkovém domě, tenkrát o šest oken kratším) hostila dvě třídy o celkovém počtu 95 dětí. Obě třídy musel vyučovat ředitel školy Jan Staněk, protože druhého učitele Aloise Kučeru před třemi lety odvedli k vojsku. K ruce měl jen zatímní industriální učitelku Buhomilu Chloupkovou, která vyučovala dívky ručním pracím. Náboženství učil P. Antonín Hladký. Teprve po novém roce se do školy vrátil Alois Kučera. Docházka do školy byla ale na konci války - na štěstí pro pana ředitele - velmi slabá.

Vycházka seniorů na farmu NOE

Jednoho z pěkných podzimních dopolední jsme využili k návštěvě koňské farmy v Březině. Už při příchodu na kopec nás všechny uchvátila pěkná zástavba udržovaných nemovitostí. Ovšem výhled na okolní přírodu, kdy byla vidět i Habrůvka a Bukovina byl okouzlující.

Na farmě nás uvítal pan Polán a jeho manželka. Jejich povídání o vzniku farmy a následně o koních, které chovají a s nimiž hlavně provozují sport koňské POLO nejen v Česku ale i v zahraničí, bylo pro nás nové a hlavně zajímavé. Rovněž se nám líbily stáje pro koně, rozsáhlý a vkusně zařízený areál. Jen tak mimochodem – jejich tým patří ve světě pola ke špičce.

A ještě něco pro mne osobního. Koně obdivuji a moc se mi líbí. Ale bála jsem se jich. U pana Polána jsem si mohla koně pohladit a to byl pro mě velký zážitek. Děkuji za něj.

Za Klub seniorů Svatava Urbánková

Silvestrovská havajpárty

Letošní oslava křtinského „silvestra“ se opravdu vyvedla. Přestože tradiční datum 23. července připadlo na pondělí, zúčastnilo se jí snad rekordní množství malých i velkých návštěvníků. Na této akci si zábavu najde skutečně každý – malé i starší děti se zapojí do soutěží, někteří přijdou ochutnat skvělé grilované maso, alkoholické i lihuprosté havajdrinky, jiní zatančit, další si třeba jen tak povykládat a zpříjemnit si krásné letní odpoledne a večer. Prostě havajpárty je opravdu pro každého a pro všechny generace.

Letos tomu nebylo jinak. K lítosti některých (především diváků) se bohužel nepodařilo zprovoznit velmi oblíbenou soutěžní disciplínu – přechod lávky. Doufám, že příští rok se stav hladiny vody zlepší a lávka bude obnovena.

Náhradou snad bylo pozvání kejklíře Yufiho, který z nafukovacích balónků vyráběl roztodivné tvary dle přání dětí. A že to byla přání roztodivná – od zvířátek přes princezny, až po robocopa a podobné fantastické postavy. Musím říct, že trpělivost umělce neznala mezí a s každým přáním si nakonec poradil. Večer pak ještě předvedl svou pantomimickou ohňovou šou, za kterou sklidil zasloužený potlesk.

A pak se už jen jedlo, pilo, tancovalo, jak se na každého pořádného silvestra patří. A že jsem jedla, pila, tancovala taky, tak jsem zapomněla pořídit nějaké fotografie. Proto prosím ty, co fotili, zda by alespoň nějaké fotky neposlali na adresu kuchyma@seznam.cz. Moc děkuji.

Marcela Kuchyňková

Zde domov můj

Motto letošního Dne Křtin bylo parafrází naší státní hymny. Bylo zvoleno jako odkaz k 100. výročí založení ČSR. Také některé části programu měly připomínat toto výročí, abychom si ho důstojně, ale především radostně připomněli.

Již v pátek proběhl v prostorách Zámku slavnostní koncert k uctění památky pozapomenutého křtinského rodáka, významného hudebního skladatele devatenáctého století, K. A. Jahody-Křtinského. Ten se sice narodil již před 190 lety a zemřel v roce 1895, takže vzniku ČSR se nedočkal, ale jeho osobnost ukazuje, že se i Křtiny se svými obyvateli podílejí na světovém kulturním dědictví. Svým přízviskem *Křtinský* zasel Jahoda jméno naší vesnice do povědomí obyvatel celé Rakousko-Uherské monarchie. Koncert byl sestaven výhradně z díla tohoto skladatele. Na jeho interpretaci se podílel místní žesťový kvartet Santini Brass Ensemble a vídeňský skladatel a klavírista Paul Koutník. Součástí koncertu byla přednáška muzikologa PhDr. Viktora Velka, PhD, z Ostravské university o Jahodovi a jeho době. Unikátním rozměrem koncertu je fakt, že po rozpadu monarchie a vzniku Československa upadl Jahoda nadlouho v zapomnění a teprve nyní, o sto let později, jsme jeho památku znovu připomenuli. V závěru koncertu padl i návrh na vytvoření vlastní Křtinské besedy právě ze skladeb tohoto křtinského rodáka a bývalého sbormistra několika vídeňských zpěváckých spolků. Tak uvidíme, zdali se tak ambiciózní záměr podaří uskutečnit.

Sobotní dopoledne tradičně zahájilo vystoupení Mateřské a Základní školy Křtiny. Škola se připravovala na tuto událost již dlouho dopředu zorganizováním výtvarné a literární soutěže, vycházející z letošního motta Dne Křtin. Následovalo vyhlášení výsledků této soutěže představiteli školy a obce. Krásné výtvary dětí, které jsou inspirovány 100. výročím založení naší republiky, můžete až do konce roku zhlédnout v Retromuzeu.

Nedílnou součástí dopoledního programu byl tradiční závod místních spolků v netradičních disciplínách, který tentokrát připravila křtinská chasa. Jedním ze soutěžících týmů byli zástupci severočeské obce Kruh, která v loňském roce vyhrála krajskou soutěž Vesnice roku v Libereckém kraji. Její osmičlenná delegace strávila na pozvání našeho zastupitelstva ve Křtinách celé tři dny a prožila tak program Dne Křtin spolu s námi.

Odpolední program zahájil hejtman Jihomoravského kraje pan JUDr. Bohumil Šimek, který si naši vesnici vybral jako jednu ze sta, kde budou vysazeny stromy svobody. A tak nám v horní části nově upraveného parku pod farou přibyla mladá lípa. Doufáme, že se jí bude dařit tak, jako těm starším, a že ve zdraví a kráse bude příštím generacím připomínat letošní mimořádné výročí. Alespoň příštích sto let.

Krásu našeho domova jsme v sobotu i v neděli mohli obdivovat na výstavě Křtiny včera a dnes. Nádherné fotografie pana Švendy jistě všechny pohladily po duši a přesvědčily, že náš městys je opravdu dobré místo pro život. Zajímavé bylo i srovnání míst v minulosti a současnosti, fotografie zachycovaly, jak se vesnice v průběhu času proměňovala v moderní, upravené, krásné místo, které si právem zasloužilo ocenění Vesnice Jihomoravského kraje.

Následovala vystoupení dvou hostujících kapel. Šikovnost našich "domácích" hudebníků pak byla ukázána i v závěru sobotního programu, kdy vystoupila Královská muzika. V průvodním slově nás Marek Rada seznámil s bohatou historií této kapely nerozlučně spjaté se zdejším mikroregionem a představil jednotlivé skladby. Všichni si je mohli nejen poslechnout, ale i zazpívat a dokonce zatancovat před podiem na náměstí. Škoda, že jejich vystoupení ukončilo neoblomné podvečerní šero.

Také křtinská Kantila se v neděli zapojila do oslav. Pro předvedení rozšířené verze skladby Missa brevis Zdeňka Krále si přizvala i spřátelené sbory Musica da camera a Virtuosi di Mikulov. Jejich vystoupení v chrámu Jména Panny Marie bylo krásnou tečkou za letošním Dnem Křtin.

Již po dvanácté jsme se mohli všichni společně sejít na náměstí, povykládat s ostatními spoluobčany a pobavit se u bohatého programu. Snad všichni, kteří se zúčastnili alespoň některé jeho části, pak mohli spokojeně odcházet s pocitem, že zde je opravdu jejich domov.

Marcela Kuchyňková

Pozn. red.: Páteční koncert na počest skladatele Konstantina Jahody učinil tak mocný dojem na vídeňského skladatele Paula Koutnika, že obratem složil pro náš žesťový kvartet moderní famfáru "Znělka pro Křtinskou partu". Skladba, v níž se střídají tříčtvrťové takty se sedmi-osminovými, dá asi kvartetu dost zabrat, ale doufejme, že tuto hozenou rukavici dokáže zvednout a těšme se na její provedení při některé příští vhodné příležitosti.

Spolkový závod vyhráli tentokrát skauti. Výnikajícího výsledku ale dosáhl i skvělý tým obecního úřadu, jakož i všichni ostatní soutěžící. Křtinská chasa se pochlubila novými kroji.

Naše přátelé z obce Kruh zastihl redakční paparazzi během exkurze do věže křtinského kostela.

Vítězové závodu.

Spolkový závod

Tradiční součástí oslav Dne Křtin se stal závod místních spolků, a protože je to příležitost porovnat síly jednotlivých týmů a zároveň skvělá podívaná, i letos jsme závod uspořádali. Popravdě také proto, že jsme minulý ročník vyhráli a stalo se to tak naší povinností.

Abychom předvedli, že být součástí chasy není úplně jednoduché, připravili jsme úkoly, které by každý člen chasy měl zvládnout a znát. Jako štafetový kolík nám skvěle posloužil koštěř a jen jeho naplnění nebylo pro všechny jednoduché. Mezi disciplínami se pak objevil slalom mezi slepičinci pro kohoutí péro, rozeznání vín, motání tradičních losů do tomboly a také třeba závěrečný úklid nepořádku po hodech.

Letošního závodu se také zúčastnil tým ze spřátelené vesnice Kruh z Libereckého kraje. Ti byli bohužel značně znevýhodněni nedostatkem hodových zkušeností, ale i přesto se úkolů zdatně chopili. Závodu se tak zúčastnilo osm spolků. Vítězství vybojovali už po několikáté skauti, ale hned za nimi Kantila a Městys.

Křtinská chasa

Fotbalový turnaj

Jednou z posledních akcí Dne Křtin byl nedělní tradiční fotbalový zápas ženatých proti svobodným. Tentokrát proběhl na víceúčelovém hřišti nad školou. Zjistit o něm něco víc, dalo redakci dosti práce.

Jedinou informací, kterou tiskový mluvčí zápasu uvolnil pro media, byly dvě fotografie, jež bez komentáře přistály v redakční poště. Z nezávislých zdrojů se nám přesto podařilo vypátrat, že ženatí se tentokrát již podruhé dočkali vítězství. Možná proto byl tiskový mluvčí tak skoupý na slovo. Je totiž svobodný.

Výsledek nás ale nepřekvapil. Bylo jen otázkou času, kdy ženatí začnou vítězit, protože promyšlenou náborovou strategií přetahují již řadu let svobodným nejzkušenější hráče. V podstatě lze říci, že výsledek je především vítězstvím našich žen. Vlastně, jejich žen.

Redakce

Křtiny včera a dnes II.

Když jsme na jaře uložili více, než 200 starých fotografií Křtin a jejich novodobých fotografických protějšků z květnové výstavy do depozitáře a když padlo rozhodnutí, že stejnou výstavu zopakujeme ještě jednou na podzim v rámci Dne Křtin, byl jsem, upřímně řečeno, skeptický. Výstavu na jaře shlédlo během dvou poutových weekendů několik stovek návštěvníků, z nichž většina jistě byla ze Křtin. Proto jsem se obával, že podzimní návštěvnost bude velmi malá. Přesto bylo nakonec rozhodnuto o dvoudenním konání výstavy.

Moje obava se nenaplnila. Během obou podzimních dní shlédlo výstavu zhruba 300 návštěvníků. Snad si chtěli jarní zážitek připomenout nebo na jaře výstavu propásli a přišli nyní. Výstava tak splnila svůj účel.

Pro podzimní verzi jsme opět získali dvě historické cedule z první republiky, "Starosta" a "Hotel Uher", s nimiž na jaře iniciativně přišli jejich majitelé. Abychom naplnili historicko-srovnávací poslání výstavy, umístili jsme vedle sebe fotografii cedule, označující v roce 1937 starostenský dům Františka Pokorného a obdobnou fotografii se stejnou cedulí na domě dnešního starosty, Františka Novotného.

Obměnili jsme také téma s fotografickou záhadou. Tentokrát jsme se zaměřili na záhadnou pohlednici Sylvestra Uhra z konce devatenáctého století, zachycující jakousi křtinskou chalupu, označenou slovem Tusculum. Tomuto tématu se budeme ve Zpravodaji věnovat podrobně někdy příště.

Na počátku prvního výstavního dne přinesl neplánovaně pan Antonín Pokorný ze svého archivu zajímavou fotografii z roku 1925, ke které se také vrátíme v některém dalším zpravodaji. Zachycuje jeden z místních pěveckých sborů, tenkrát mužský.

Myslím, že podzimní opakování výstavy mělo svůj smysl. Výstava znovu ukázala proměnlivost krásy naší obce v čase a zároveň podnítila spoustu pamětníků k vzpomínkám, které by jinak třeba i zůstaly zapomenuty. A to by přece byla škoda.

Sluší se poděkovat všem, kteří se na uspořádání výstavy podíleli, především autoru výstavy a většiny novodobých fotografií, ing. Aloisu Švendovi, dále obci za poskytnutí opraveného sálu a obecním zaměstnancům za technickou pomoc, Zámku Křtiny za zapůjčení stojanů a panelů, seniorům a dalším dobrovolníkům, kteří pomohli s hlídáním.

Petr Švenda

Tváře se mění, cedule zůstává (1937 x 2018).

*Missa brevis Zdeňka Krále,
ve společném provedení sborů
Kantila, Musica da camera
a Virtuosi di Mikulov,
pod vedením Martina Franzeho,
uzavřela letošní Den Křtin.*

Křtinská padesátka

Bez Křtinské padesátky si už podzim ve Křtinách ani neumíme představit. Když jsme v roce 1973 uspořádali první ročník, nikoho ani nenapadlo, že ještě o pětadvacet let později budou zástupy Křtiňáků, jakož i přespolních, vyrazet na její trasy.

Letošní ročník proběhl v sobotu 5. října, za exkluzivně teplého a slunečního počasí. Přesto, že se termín padesátky potkal s volbami do obecního zastupitelstva, na účast to nemělo podstatný vliv. Ani na volební, ani na putovní.

Celkově prošlo startem pochodu 359 osob. To sice není rekord (v roce 2015 startovalo 435 osob) a většina účastníků absolvovala kratší trasy, ale přesto se v jednom zajímavém údaji stal letošní ročník rekordním: postupně se zvyšuje průměrná délka absolvovaných kilometrů. Letos každý ze 359 účastníků ušel v průměru 21,1 km, což je nejvíc za celou sledovanou dobu. Široká paleta různě dlouhých tras, spolu s pravdou, že s jídlem roste chuť, vede účastníky každý rok k pokusům o delší trasu, než jakou šli minule. A v tom je smysl celé akce, přilákat dnešního člověka k turistice.

"Statistika věda je", zpívalo se v jakési infantilní písni, ale statistické výstupy nám také ukázaly, že od chvíle, kdy jsme zavedli královskou stokilometrovou trasu, výrazně přibýlo absolventů padesátky. Psychologický efekt toho, že padesátka už není nejdelší, tedy extrémní trasou, je nesporný. Zatímco předtím se na padesátakilometrovou trasu vydávalo kolem patnácti odvážných, v posledních letech se jich počet pohybuje kolem třiceti a to už je na padesátku úctyhodné číslo. Letos ji ušlo 29, loni dokonce 36 zdatných.

Letošní stokilometrová trasa doznala změny ve vedení noční části a zdá se, že k lepšímu. Na jejím startu stanulo devět borců, z toho dvě ženy a "úmrtnost" byla prakticky nulová. Sedm borců, včetně obou žen, celou stovku úspěšně absolvovalo, jeden uběhl noční padesátku v extrémně krátkém čase 5,5 hodiny a v půl druhé ráno ohlásil, že nám nechce komplikovat organizaci a proto z denní padesátky odstupuje. Druhý od počátku hlásil, že chce jít jen noční padesátku, protože ráno spěchá domů (do cíle noční padesátky dorazil jako druhý s velkým náskokem před ostatními). Oba borci odjížděli nadšeni noční trasou a slíbili, že příští rok na stovku určitě přijedou.

Do ctihodného Klubu křtinských stovkařů přibyla letos tato jména:

Martin Školák (absolvent všech čtyř dosavadních ročníků stovky), Matějáková Alena (historicky druhá Křtiňáčka v cíli stovky), Katarina Cseri, Josef Pohořalý (potřetí), Tomáš Zedníček (druhý absolvent všech čtyř ročníků stovky), Tomáš Lejdar a Jiří Vala (nejstarší a zároveň trojnásobný absolvent Křtinské stovky).

Redakce

Fronta u startu během rána rychle narůstala.

Letos ve znamení světle šedé.

Když ruce 50 km zahálely.

Na startu odhodlání ...

... v cíli radost.

S pořádným vybavením je to hračka.

Z devíti odvážných, kteří stanuli na startu letošní stovky dorazilo do cíle sedm. Mezi nimi obě ženy. (Tomáš Zedníček chybí. Vyrazil s hodinovým zpožděním).

Historicky druhá křtinská přemožitelka stovky v cíli, Alena Matějáková.

Třikrát za sto.

Na druhý pokus celá stovka.

Nejmladší pokořitel 50 km Ondra Rada (10 let)

A počasí jako z partesu.

Křtinský turnaj v malé kopané – 2. ročník

Jak už začalo být tradicí, na jaře se konal už 2. ročník „Křtinského turnaje v malé kopané“. Organizaci opět zajistili ochotní a obětaví organizátoři z řad Sokola Křtiny za podpory Městysu Křtiny (omluven byl pravidelný účastník, pan starosta, z rodinných důvodů). Turnaj se odehrál na krásném novém hřišti s umělou trávou u ZŠMŠ Křtiny.

V sobotu 8.4. se na slavnostní zahájení v 9:30 hodin sešlo 7 týmů. Atmosféra byla nabitá energií a odhodláním dosáhnout toho nejlepšího výsledku a ... přežít. Tuto vynikající atmosféru ještě více podtrhlo hezké počasí a výborně zásobený stánek s občerstvením, u kterého se spřádaly někdy i téměř nerealizovatelné taktické plány. Od prvního hvizdu píšťalky bylo jasné, že i sportovní úroveň bude vynikající. A také byla! Celý turnaj se odehrál v duchu FairPlay, na což dohlíželi dva profesionální rozhodčí, padla spousta krásných gólů po perfektně sehraných akcích a spousta jich nepadla po skvělých obranných a brankářských zákrocích. Úspěch našeho křtinského týmu byl parádní: vítězství ve skupině, 3. místo celkově, cena nejlepšímu střelci, cena nejlepšímu brankáři !!! Sláva vítězům, čest poraženým!

Jediné, co bychom rádi navíc uvítali ve 3. ročníku, by byla větší účast diváků, „Křtiňáků“, kterých se sešlo opravdu poskrovnu. Byli bychom rádi, kdyby přišli rodiče i s dětmi, aby bylo více vidět, že sportování je stále ještě „normální“. Za organizátory Vás už nyní tedy všechny srdečně zveme, přijďte fandit !!!

Vítek Opletal

Dětský cyklozávod – 4. ročník

Stalo se ve Křtinách v neděli 9. září 2018 na obecní louce pod školou za obchodním střediskem.

Vzhledem k tomu, že podrobné informace byly zveřejněny na stránkách organizátora - Sokola Křtiny: <https://www.facebook.com/sokolkrtiny/> je tento článek jen krátkým zamyšlením nad tím, proč takové akce vůbec pořádat.

Nezaujatý pozorovatel by si mohl myslet, že takové akce pořádá několik extrovertních, stárnoucích chlapíků, kteří se chtějí jaksí zviditelnit a ukojit svoje ego. No, skoro by se trefil. Několik nás, stárnoucích chlapíků, se okolo této akce motá ...

V roce 2014 při oslavách 100 let založení Sokola ve Křtinách se při dobrém víně sešlo několik „chytrých hlav“ a začalo si pohrávat s myšlenkou znovuvzkříšení sokolských aktivit. Vůbec jsme netušili, kam se můžeme s tímto plánem dostat, ale drželi jsme se jasného cíle, udělat raději méně kvalitních akcí, zejména zaměřených na děti, než mnoho menších „divokých“.

Dětský cyklozávod je jednou z těch akcí, která nás samotné každoročně překvapuje svou úrovní i zájmem. Letošní ročník nastavil laťku opravdu vysoko! Jednak úrovní organizace, dále rekordním počtem účastníků, také podporou sponzorů a bezesporu účastí významných hostů (zapálená cyklistka, paní senátorka Vítková a vynikající biker Jan Fojtík).

Je to závazek pro nás organizátory a to je nás při samotných závodech třeba opravdu mnoho. Protože se všichni považujeme za sportovce a byli jsme ke sportu přivedeni většinou jako děti, chceme těm současným dát lepší alternativu k zábavě u počítače. Pokud se nám to kdykoliv podaří, máme z toho upřímnou radost a každé rozzářené dětské oči, povzbuzování jejich rodičů a celá doprovázející atmosféra nás utvrzuje v tom, že se věnujeme smysluplné činnosti, i když je to někdy velmi časově náročné. Za vše hovoří fotografie, která zdánlivě nemá vnější znaky cyklozávodů, ani konkrétní osoby na ní nejsou podstatné, ale jde zejména o tu radost nás organizátorů, zachycenou vynikajícím okem fotografa. A nejde jen o cyklozávody, ale i o další sportovní akce a kroužky (fotbal, cvičení, ...).

Na závěr bychom chtěli pozvat zejména všechny křtinské rodiče a jejich děti, aby si přišli zazávodit, pobavit se, seznámit se a prožít hezké nedělní odpoledne na nadcházejícím tradičním 5. ročníku „Dětského cyklozávodu“, a věřte, že 1. místo, ani značková cyklovýbava není opravdu to nejdůležitější.

Vítek Opletal

Poznámka redakce: Těžká rána, která postihla křtinskou sportovní mikroflóru v roce 1979 v podobě uzavření hostince U Sedláků, zanechala velmi hlubokou stopu. Hostinec by se ještě dal oželeť, ale jeho tělocvična už ne. Záměr obce přebudovat hostinec v multifunkční zařízení se nikdy nenaplnil. Sokolský život se postupně utlumoval a po změně politických poměrů se zdálo, že zanikne úplně. Stoleté výročí bylo tudíž jedinečnou příležitostí utlumenou organizaci resuscitovat. A Sokolové jí využili.

Sto let Československé republiky

Od okamžiku, kdy byla dne 28. října 1918 ustavena Československá republika, uplynulo v těchto dnech sto let. Oslavy na celostátní úrovni probíhají po celý rok, televize, rozhlas i tištěná media přinášejí detailní informace o tom, co se tehdy, před sto lety, dělo. Ovšem zjistit, jak prožívali tuto dobu naši křtinští spoluobčané, to už tak jednoduché není.

K dispozici jsou jen útržkovité zprávy z různých zdrojů, částečně shrnuté v padesátých letech kronikářem Zdeňkem Bilíčkem do nové obecní kroniky.

Pokusme se dění ve Křtinách rekonstruovat. Začneme rok před koncem války, kdy ještě c. a k. mocnářství hodlalo trvati věčně.

Čím více se první světová válka prodlužovala, zhoršovaly se životní podmínky civilního obyvatelstva. K vojsku byli odváděni stále další a další branci (celkem bylo během války odvedeno 101 křtinských obyvatel, z nichž někteří byli zařazeni do zbrojní výroby, ale ostatní narukovali). Projevoval se nedostatek pracovní síly v zemědělství, snižovaly se příděly potravin, lístkový systém fungoval nespolehlivě a ceny na černém trhu několikanásobně převyšovaly maximální úředně povolenou hodnotu. Enormě rostla zejména cena tuků, včetně hovězího loje.

V roce 1917 byly již následky války velmi citelné a zhoršovala je i nepřízeň počasí a další komplikace. Hned na počátku roku přistoupila armáda k první rekvizici (zabavování) obilí a brambor, protože promrzlé vojsko v zákopech hladovělo. Jarní zemědělské práce se opozdily v důsledku neobyčejně tuhých mrazů. Z nařízení úřadů byl přímo ve věži kostela rozbit velký zvon (Marie) a po kouscích snesen dolů, aby byl zrekvírován pro vojenskou výrobu. Dva zachráněné úlomky zvonu chová dodnes ve svém archivu pan Zdeněk Farlík. Stejný osud potkal postupně ještě několik dalších zvonů z ambitů a z Bukovinky a později i druhý největší věžní zvon (Antonín). Prežil jen umíráček (Terezie). Vázly dodávky základních potravin, rozmáhala se žebrota.

Během léta vládlo velké sucho, které poznamenalo úrodu. Odpoledne 28. září došlo k požáru lesa v Hoře, naštěstí bez vážnějších následků (huře dopadly dva požáry o rok dříve, kterým padlo za oběť pět domů).

Koncem listopadu začaly další vojenské rekvizice obilí, mlýnských výrobků, brambor, řepy, sena a slámy. Evidencí rekvizic byli zaměstnáváni učitelé, takže vázla i výuka ve škole. Rodiče navíc odmítali posílat děti do školy, protože je potřebovali v hospodářství. Objevily se příušnice a tyfus.

Přesto byly během roku mnohokrát povinně vyvěšovány císařské prapory na oslavu "*dobytych vítězství*", ačkoli bylo všem jasné, že žádná skutečná vítězství už dávno neprobíhají.

V roce 1918, posledním roce války, se situace ještě zhoršila. Proběhla rekvizice cínu pro válečné účely, což postihlo nejvíce kostelní výbavu, z níž bylo zabaveno asi 10 kg cínových svícňů, konviček a tácků. Systém zásobování základními potravinami se zhroutil. Za celé jaro nepřišel do Křtin žádný příděl mouky. Na přelomu května a června udeřily nečekané mrazy, které na celé Moravě spálily většinu letošní úrody. Informace, že právě v tomto roce církev povolila požívat na Zelený čtvrtek a Bílou sobotu maso, zní proto skoro úsměvně: jako by nedostatek brambor nahrazovali naši předkové masem. Stejně překvapivě zní zpráva, že v červenci, sotva tři měsíce před pádem monarchie, byla "v *Proklestí*" vybudována zeměměřičským oddílem hroučící se císařské armády dřevěná rozhledna, která pak stála na vrcholu kopce po celé období první republiky.

Ještě v srpnu se císařské úřady tvářily sebejistě a v neděli 4. srpna dokonce povolily křtinským obyvatelům upravit národní slavnost, jako projev "*samostatnosti Českého národa pod žezlem habsburským*", přesto, že o habsburské žezlo už ve skutečnosti nestály ani ty úřady. Slavnostní průvod vyšel od mlýna (*horního, pozn. red.*), v průvodě jely vozy ověčené omladinami a vůz s andělem míru. Vedle našich občanů se zúčastnili této slavnosti i občané z Bukoviny, Bukovinky a Babic. Hodně žen šlo v krojích, ponejvíce ve slováckých. Na náměstí řečnil redaktor Lidových novin Klusáček a jakýsi sociální demokrat. (*Několik pamětníků se podle kronikáře Bilíčka domnívalo, že to byl Vlastimil Tusar - pozdější československý ministerský předseda.*) Několik děvčat přednášelo básně, pak se tančilo, zkoušelo štěstí v tombole a byla jiná volná zábava. Byly postaveny tři slavobrány - k Brnu, Adamovu a Jedovnicím. To byl poslední záchráv okázalých císařských oslav, necelé dva měsíce před vznikem Československa. Další oslava, tentokrát dvoustletého výročí zahájení výstavby křtinského kostela, dne 15. září, byla již mnohem skromnější. Počátkem října dorazila do Křtin epidemie španělské chřipky.

Není tedy divu, že překotné události na konci téhož měsíce nikdo neočekával. Dne 23. října přišla do Křtin zpráva, že ve Vídni byl vytvořen *National-Versammlung* zastupující německy hovořící obyvatelstvo mocnářství, s vyloučením dosavadního parlamentu, což znamenalo de facto rozpad Rakousko-Uherské monarchie. O pět dní později byla v Praze vyhlášena samostatnost. Reakci křtinských obyvatel, která naplno vypukla až 30. října, kdy se potvrdily zprávy z Prahy, popisuje školní kronika takto:

I u nás projevovala radost nad neočekávaně příznivým zakončením války hlučnějším způsobem po delší dobu. Mládež ochotně odstraňovala všechny německé nápisy na budovách úředních i soukromých, dospělí projevovali radost jásavým průvodem, ozdobením domů [červenobílými] prapory a na schůzích.

Nová státní hymna "Kde domov můj" poprvé zazněla v křtinském kostele dne 1. listopadu. Císař Karel I. Habsbursko-Lotrinský po necelých dvou letech svého panování abdikoval a německý císař Vilém II. prchl do Holandska. Válka skončila.

Nadšení se neubráníl ani křtinský farář Bernard Pátek mladší, který si do farní kroniky vepsal radostná hesla: ***Rakousko bylo! Finis Austriae! Finis Germaniae!***

Avšak ani radost z nabyté svobody nevyřešila chudobu a obrovský nedostatek jídla a oblečení. Katastrofální hospodářská situace, způsobená čtyřletou válkou, se dále zhoršovala, což následně vedlo zejména ve městech k masovým bouřím. Nový stát neměl na různých ustláno. O dva měsíce později si p. Pátek do téže farní kroniky učinil hořkou poznámku: *"24/12 Na štědrý [den] ponejprv ve svém životě neměl farář ryby! V Brně prodávány jen zelklé a živé za ustanovenou cenu uřadní nikdo nechtěl prodávati."*

Nový stát se deklaroval jako sekulární, jeho průmysl se počal rychle zotavovat, rozvíjet a modernizovat. O půl roku později (24.6.1919) byl zákonem zrušen dnes již těžko uvěřitelný *"povinný celibát učitelů literních a industriálních"*. Tato změna se u nás týkala jen industriálních učitelů Bohumily Chloupkové, ale zároveň byli všichni učitelé poprvé v dějinách postaveni na roveň státním úředníkům.

Nastalo 74 let společného státu Čechů a Slováků, jehož nástupnické republiky, Česká a Slovenská, trvají dodnes. Nebyla to doba lehká, byla plná zvratů i válečných katastrof, ale Češi a Slováci a také Rusíni a další někdejší spoluobčané, mají na co být hrdi. Jejich společný stát je ještě dnes, sto let po svém vzniku a pětadvacet let po rozpadu, vnímán po celém světě s úctou. Ptají-li se vás, odkud jste a vy odpovíte, že z České nebo Slovenské republiky, většinou nerozumějí. Čechy si pletou s Čečenci a Slováky se Slovinci. Zato Československo zabírá dodnes.

Redakce

Tři staletí křtinského kostela

V letošním roce uplynulo třista let od zahájení výstavby nejvýznamnější křtinské stavby, chrámu Jména Panny Marie.

Výstavba kostela probíhala poněkud atypicky. Předcházela mu výstavba kněžské rezidence v místě dnešního Zámku (zhruba od roku 1712) a zrušení starého hřbitova. Pak byl stržen gotický "Německý" kostel, který stál přibližně mezi dnešní kaplí Svaté Anny a farou.

To uvolnilo prostor k zahájení výstavby hrobkové anenské kaple. Položení základního kamene ke kapli, které se odehrálo právě před 300 lety, v roce 1718, je považováno za oficiální zahájení výstavby kostela.

V základech kaple byla vybudována okrouhlá podzemní krypta, ve které dnes leží zbytky ostatků hrabat z Bubna-Litic, jejichž nadzemní hrobka v ambitech byla zničena leteckou pumou v závěru druhé světové války. Výstavbu kaple řídil zednický mistr František Benedikt Klíčnick. Hlavní architekt kostela, vynikající barokní stavitel Jan Blažej Santini-Aichl, po pěti letech výstavby zemřel. Nedočkal se tak ani dokončení kaple, ba ani zahájení výstavby hlavní chrámové lodi, která započala až v roce 1728, pod vedením Františka Antonína Ritze. Uprostřed staveniště, v místě dnešního hlavního oltáře nadále zůstal stát starý, původně románský kostelík, zvaný "Český", postupně pohlcován rostoucími chrámovými zdmi, protože ukrýval gotickou sochu Madonny, hlavní artefakt poutního místa.

V roce 1733 byla kaple svaté Anny dokončena a socha byla do ní slavnostně přenesena. Svatá Anna tak dočasně sloužila jako farní kostel. Starý Český kostelík mohl být stržen. Hrubá stavba kostela byla dokončena v roce 1744, kdy byly zahájeny práce na vnitřní výzdobě. Byl dostavěn spojovací trakt s rezidencí a v roce 1770 bylo dokončeno hlavní schodiště. O rok později, 21. dubna 1771, byl kostel vysvěcen tehdejší olomouckým světícím biskupem Františkem Matějem Chorinským.

Stoleté výročí zahájení výstavby v roce 1818 proběhlo zřejmě bez povšimnutí. Poslední členové zrušeného zábrdovického kláštera dožívali tou dobou ve Křtinách, scházeli se nad ložem svého umírajícího opata Daniela Maraveho a na oslavu neměli ani pomyslení. Pouhé tři roky předtím navíc skončily ničivé napoleonské války, které neměly svým rozsahem a zbídačením obyvatelstva v historii lidstva obdoby (zemřelo půl druhu milionu lidí - teprve dvacáté století je dokázalo svými hrůzami překonat).

Zato dvousetleté výročí Křtinští nepřehlédli. Vrcholila zrovna první světová válka, svými důsledky ještě horší, než války napoleonské, takže oslava nebyla nijak pompézní. Pár týdnů před rozpadem monarchie a vznikem Československa oslavil v neděli 15. září 1918 brněnský biskup Norbert Klein *"dvousetleté jubileum bývalého farního chrámu ve Křtinách, nynížší to hrobkové Kaple sv. Anny"* tichou bohoslužbou v kapli, za přítomnosti kněžstva z okolí.

A třísetleté výročí? Žádná válka už více než sedmdesát let nezuří, jsou tedy ideální podmínky pro to, abychom si připomněli, že právě před 300 lety vstoupily Křtiny do největší proměny ve svých dějinách.

Petr Švenda, kronikář

Ordo praemonstratensis

Jednou z novinek letošního léta je výměna duchovního správce na křtinské faře. K 1. září odešel na nové působiště p. Jan Krbec, který se staral o naši faru jen přechodně, třináct měsíců. Na jeho místo nastoupili dva mladí kněží. Na post faráře (*přesněji administrátora farnosti*) byl jmenován **R. D. Vít Martin Červenka, O. Praem.**, a jeho zástupcem a kaplanem (*farním vikářem*) se stal **R. D. Mgr. Bc. Metoděj Ján Lajčák, O. Praem.**

Titul za jménem (*zkratka Ordo Praemonstratensis*) prozrazuje, že oba náleží k řádu premonstrátů, což má pro Křtiny nezanedbatelnou symboliku.

Premonstráti jsou starobylý kanovnícký řád, jehož členy jsou katoličtí kněží. Řád byl založen v roce 1120 ve Francii Norbertem z Xantenu a již o 23 let později, v roce 1143 vznikl první premonstrátský klášter v Čechách, na pražském Strahově, který - s krátkou přetržkou po druhé světové válce - funguje dodnes. Během necelé stovky let bylo pak v Čechách a na Moravě založeno 11 premonstrátských klášterů, z nichž pro nás jsou důležité dva: Zábřdovický a Novoříšský.

Zejména zábrdovičtí premonstráti mají ke Křtinám zcela mimořádný vztah. Nikoli náhodou představuje jedna z velkých soch stojících po boku věže křtinského kostela právě zakladatele řádu Svatého Norberta, zatímco druhá Svatého Augustina, jehož řeholi řád přijal. Zábřdovický klášter totiž v roce 1210 obdržel do svého majetku darem také Křtiny. Život ve Křtinách pak premonstráti řídili půl tisíciletí. Vše, co ve Křtinách vzniklo do roku 1784, souviselo s premonstráty, včetně nejvýznamnější stavby, farního a poutního kostela Jména Panny Marie. Pak císař Josef II. zábrdovický klášter zrušil a Křtiny se dostaly do vlastnictví jiných majitelů.

Návrat premonstrátů do Křtin po 234 letech je tak mimořádnou historickou událostí. Nevracejí se jako majitelé Křtinského panství, nýbrž po dohodě s brněnským biskupstvím jako správcové křtinské farnosti. Nepřicházejí ze Zábřdovického kláštera, který byl císařem přebudován ve Vojenskou nemocnici a nikdy již nebyl obnoven. Naši noví správcové přišli z kláštera v Nové Říši. I ten byl sice během války uzavřen fašisty, ale po roce 1989 se znovu probudil k životu.

Pro nás tato změna představuje zejména naději, že převzetí farnosti řádem premonstrátů přináší její dlouhodobě stabilní a cílevědomou správu. Třeba i na další půltisíciletí. V současné době se noví správcové teprve zabydlují. V některém z příštích čísel Zpravodaje se je pokusíme vyzpovídat.

Redakce

Osmadesátý

Od pamětihodných událostí "Pražského jara" uplynulo již rovné půlstoletí. Pokus reformních komunistů ve vedení státu o nalezení vlastní cesty k lepší budoucnosti, k němuž naše společnost spěla již nějakou dobu předtím, vyvrcholil v první polovině roku 1968 a proto bývá označován jako Pražské jaro. Spolu s ním vrcholil obrovský kulturní rozmach, označovaný jako *Zlatá šedesátá*.

Vpád vojsk Varšavské smlouvy do Československa v noci na 21. srpen 1968 tento pokus násilně přerušil, takže se už nikdy nedozvíme, zda měl, či neměl naději na úspěch a můžeme se o to do nekonečna přít. Pro tehdejší společnost byly srpnové události natolik traumatizující, že máme dodnes tendenci vnímat celé Pražské jaro velmi nepřesně jen jako 21. srpen.

Politické hodnocení těchto událostí není jednoduché a přesahuje možnosti i zaměření Zpravodaje, proto se o ně pokoušet nebudeme. Nás spíše zajímalo, jak se projevoval celostátní kvas a zvláště srpnové události v životě Křtin a jak je naši spoluobčané prožívali.

Je pozoruhodné, jak se tehdy podařilo aktivovat většinovou společnost k zájmu o veřejné dění. I ve Křtinách se rozproudila živá debata o společnosti, o politice a o jejím možném směřování, s intenzitou, která neměla dlouho předtím, ani potom obdoby.

Ve Křtinách vznikl i oddíl Junáka, paradoxně až ve chvíli, kdy tato doba skončila. Trvalo pak ještě dva roky, než byl rozpuštěn.

Základními informačními kanály, jimiž přicházely do Křtin informace o událostech ve zbytku republiky, byly především tištěné noviny (Rudé Právo, Rovnost, Lidová demokracie, Mladá fronta a další nově vzniklá periodika) a rádio, které věnovalo politické situaci nepřetržitou pozornost.

Určitou roli hrála i televize, byť ne takovou, jako dnes. Černobílé maličké obrazovky přinášely jediným kanálem sice bezprostřední, ale technicky nepříliš kvalitní informace. Televizi tehdy také ještě neměla každá domácnost. Přesto právě v průběhu Pražského jara televize sršela nápady a velkým množstvím skvělých diskusních i zábavních pořadů, které pravidelně přitahovaly k obrazovkám celý národ víc, než kdykoli později.

Hned 21. srpna došlo k prvním výpadkům televizního vysílání v důsledku obsazení televizní redakce v Malostranské besedě. Přesto zůstávaly zrnící obrazovky v křtinských domácnostech zapnuty a v následujících několika dnech proběhlo ještě několik kratších vysílání z utajených mobilních pracovišť. Nakonec se televize na dlouho odmlčela.

O něco déle vzdorovaly obsazení rádiové vysílače, jejichž provoz byl méně technicky náročný a umožňoval větší mobilitu. Trvalo více, než týden, než se sovětské armádě podařilo umlčet všechny provizorní rádiové stanice, které se stále stěhovaly z místa na místo a znovu a znovu se ozývaly. Obyvatelé Křtin s napětím naslouchali posledním necenzurovaným televizním a rozhlasovým zprávám, které přinášely aktuální informace a vyzývaly ke klidu a rozvaze. Avšak s železnou pravidelností vždy po nějaké době provozu končily hlášením: *"... už nad námi krouží armádní vrtulník, musíme se rozloučit. Snad se vám brzy znovu ozve odjinud."*

Události zachytila obecní kronika až o půl roku později, za jiné politické situace a vyjadřuje se proto již velmi opatrně a nekonkrétně. Nejprve si kronikář - ten rok naposledy učitel Bilíček - povšiml, že o prázdninách proběhl na Zámku mezinárodní studentský tábor, v němž převládali studenti z kapitalistických zemí a dále uvádí:

21. srpna 1968 došlo v obci k velkému zděšení, jakmile se roznesla zpráva, že na naše území vstoupila vojska pěti socialistických států (SSSR, NDR, PLR, MLR a BLR). Lidé plakali, na některých budovách se objevily černé prapory (tento text byl později začerněn, protože jako jediný nešel vyložit jako projev radosti, či nanejvýš všeobecných obav, pozn. red.). Podél hlavní silnice se objevila různá hesla. Obchody byly přeplněny nakupujícími, lidé nakupovali větší zásoby potravin.

Staleté poutní místo kdesi v lesích nad Brnem nestálo okupační armádě za pozornost, byť v jeho bezprostřední blízkosti se ve Výpustku nacházelo tajné armádní pracoviště. Jenže bylo tak tajné, že o něm okupanti nejspíš vůbec nevěděli a proto je ani nehledali. Traduje se pouze, že když 22. srpna velitel Výpustku vyrazil služebním gazem do Brna na velitelství pro instrukce, jak má postupovat, na okraji Brna mu ruská patrola automobil zabavila, takže se musel vrátit do Křtin linkovým autobusem.

Přesto i ve Křtinách projevovali lidé své rozčarování z nové situace. Vedle odbojných a výsměšných hesel napsaných vápnem na silnici, objevily se na náměstí silniční ukazatele, směřující do Moskvy nebo ještě dál.

I když toto poslední vzepětí odboje nemělo naději na úspěch, už proto, že Rusové do Křtin ani nezabloudili, slouží ku cti všem zúčastněným, že nezůstali s rukama v kapsách. Obecní kronika v samém závěru konstatuje:

Vojska obcí neprocházela. Druhá polovina roku 1968 byla vyplněna spolkovou pasivitou.

Ještě jednou se krátce projevil občanský vzdor po sebeupálení Jana Palacha, kdy ve školní jídelně vzniklo improvizované pietní místo s Palachovým portrétem, u nějž žáci drželi čestnou stráž. Pak politické vzepětí definitivně utichlo. Zbytky zájmu o veřejné dění se ještě promítly do několika let akcí Z, během nichž vzniklo koupaliště a nákupní středisko.

Společenský život sice neutichl úplně, byl ale už apolitický. Jezdilo se třeba na zájezdy do brněnského varieté Rozmarýn, kde bylo ještě nějakou dobu možno obdivovat exotickou "Krásu bez závoje" a jiná lákadla. Zájem o politiku však pro většinu obyvatel na dlouhých jedenadvacet let skončil.

Zato jsme ještě řadu měsíců mohli cestou do Brna pozorovat z Klajdovky sovětskou dělostřeleckou baterii s hlavními namířeními na Brno, která byla dislokována na louce na Lesné, v místě dnešního sídliště.

Dnes se můžeme na tu dobu dívat různě. Nelze jí však upřít, že málokdy předtím a nikdy potom se náš národ tak ukázkově nesjednotil ve společném úsilí, jako tenkrát. Jen na chvíli, ale sjednotil.

Byla to doba, kterou nám přinesla historie a kterou jsme byli nuceni prožít, bez ohledu na to, zda jsme ji prožít chtěli nebo ne. Byl to jeden z oněch dějinných zvratů, při nichž se ukazuje, jací jsme, zvratů, na něž bylo dvacáté století tak neobyčejně bohaté.

Výročí by nám mělo také připomínat, že my sami soukolím světových dějin neotáčíme, byť si to občas rádi namlouváme. Nanejvýš můžeme pomoci tlačit. Jen kdybychom ještě věděli, kterým směrem.

Petr Švenda, kronikář

Michael Daniel Marave

Od úmrtí posledního, šestačtyřicátého zábrdovického opata uplynulo před několika dny 200 let. Michael Daniel Marave se narodil **8. ledna 1741** jako **Johann Daniel Morafe** krnovskému pekaři Františku Morafovi a jeho ženě Marii Kláře. Později přijal jméno Michael a příjmení si mírně upravil.

Legendárního Kryštofa Jiřího Matušku, který krátce předtím pro nemoc abdikoval, vystřídal dne **15. května 1777** na pozici zábrdovického opata a ihned se s elánem pustil do úprav interieru zábrdovického kostela.

Maraveho čekal ovšem, na rozdíl od jeho předchůdce, méně šťastný osud. O šest let později, 3. září 1783, navštívil Zábrdovice císař Josef II., s jediným cílem: osobně posoudit využitelnost kláštera k vojenským účelům. O rok později, **24. července 1784**, byl klášter císařským dekretem bez náhrady zrušen a transformován ve vojenskou nemocnici, kterémuž účelu slouží dodnes. Majetek kláštera, včetně Křtin, byl zabaven.

Zbývající řeholníci, v čele s Maravem, se uchýlili do kněžské rezidence ve Křtinách. Marave se po smrti císaře Josefa II. několikrát pokusil klášter obnovit. Když to nešlo v Zábrdovicích, tak alespoň ve Křtinách. Poslední pokus ztroskotal v říjnu 1802, kdy byla jeho žádost císařem Františkem I. definitivně zamítnuta. Křtiny zůstaly pod správou císařského Náboženského fondu a později byly rozprodány v dražbě.

Zklamaný Marave prožil zbytek života ve Křtinách, kde také dne **1. října 1818**, právě před 200 lety, ve věku 77 let zemřel. Pochován je v kněžském hrobě ve středu křtinského hřbitova, v němž naposledy spočinul také místní farář a někdejší blanenský děkan, pan Tomáš Prnka.

Na přelomu osmnáctého a devatenáctého století založil Marave několik nadací ve prospěch křtinského kostela, například nadaci na údržbu věčného světla na hlavním oltáři nebo nadaci na údržbu kamenného kříže na hřbitově.

O hřbitovním kříži jsme již ve Zpravodaji psali. Pochází z roku 1799, kdy Marave ještě doufal, že se mu podaří obnovit ve Křtinách klášter. Instalován byl do středu hřbitova, vedle kněžského hrobu. Slavnostní svěcení proběhlo ale až **17. června 1804**. V té době již Marave věděl, že jeho snaha o obnovu kláštera ztroskotala, takže hřbitovní kříž pro něj patrně představoval jakýsi vzkaz budoucím generacím, že tady kdysi premonstráti byli.

Dnes, přesně dvě staletí po Maraveho smrti, se premonstráti do Křtin opravdu vrací. Jeho vzkaz tak přece jen své adresáty našel.

Petr Švenda, kronikář

Jahodův rodný dům

V minulém čísle Křtinského Zpravodaje jsme si připomněli významnou hudební osobnost, křtinského rodáka, Konstantina Aloise Jahodu-Křtinského. V rámci Dne Křtin proběhl v hlavním zámeckém sále slavnostní koncert, zkomponovaný z jeho hudební tvorby, kterým jsme si, spolu s mnohými z vás, Jahodovo zapomenuté dílo připomněli. Otázku, kde přesně se Jahoda před 190 lety, v sobotu 8. listopadu 1828, narodil, jsme ale zatím neřešili.

Dnes již víme přesně, kde jeho rodný dům stával, cesta k tomuto poznání nebyla však jednoduchá.

Podle matriky se Jahoda narodil v čísle popisném 22. Toto číslo je dnes za kopečkem směrem do Jedovnic, při pravé straně silnice a bydlí v něm Musilovi. Jenže v době, kdy se Konstantin Jahoda narodil, končily Křtiny směrem k Jedovnicím před hřbitovem. Za ním už žádné stavení nestálo. To znamená, že dům čp. 22 musel stát původně někde jinde a po jeho zrušení bylo uvolněné číslo přiděleno nové nemovitosti. To se dříve občas stávalo.

Stabilní katastr - první podrobná mapa Křtin - byl císařskými geodety vyměřen dva roky před Jahodovým narozením, v roce 1826, a měl by tedy určitě obsahovat původní polohu jeho rodného domu. Jenže přesto, že jsem mapu zkoumal velmi pečlivě, číslo popisné 22 jsem v ní nenašel. Vylučovací metodou jsem postupně dospěl toliko k velmi pravděpodobné domněnce, že chalupa čp. 22 stála přibližně tam, kde dnes stojí dům čp. 104 doktora Kučery. Číslo 22, zapsané do mapy červeným inkoustem, se v průběhu následujících dvou staletí rozmazalo tak, že dnes je to jen nečitelný flek (v kolečku). S touto domněnkou jsem se musel na dlouho spokojit.

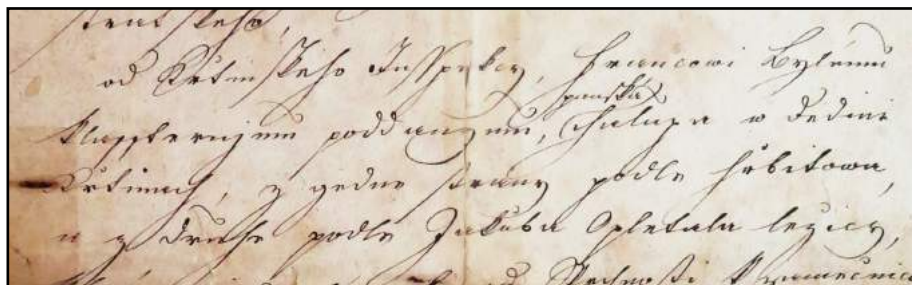

Teprve letos v zimě mi přišla pomoc ze strany, odkud jsem ji vůbec nečekal: počátkem února jsem dostal vzkaz od paní Liškové z čísla 23, že má doma nějaký historický dokument a pokud mne to zajímá, ať se u ní zastavím. Netušil jsem o jaký dokument se jedná, ale zašel jsem k ní a nelitoval.

Paní Františka Lišková, rozená Bílá, rozložila přede mnou na stůl nádhernou čtyřstránkovou kupní smlouvu z 24. srpna 1772, na jejímž základě získal její praprapradědeček František Bílý domek se zámečnickou dílnou, kde patrně pracoval na výzdobě kostela už jeho otec.

Je to týž domek čp. 23, v němž ještě dnes, o čtvrt tisíciletí později, Františkovi potomci bydlí. František Bílý se sice ve smlouvě zavázal, že bude dva dny v týdnu robotovat na panském, ale měl vlastní dílnu a střechu nad hlavou, což bylo pro něj hlavní. Robota byla navíc o pár let později císařem zrušena. Dokument je psán krasopisným starobyklým rukopisem, ale česky, takže se dobře čte a zasloužil by si samostatné pojednání.

Pro nás jsou v něm nyní důležité jen tyto čtyři řádky:

... od Křtinského Inšpekcy, Francowi Bylému | Klaštérnímu poddanému, panská chalupa w dědině | Křtinach, z jedne strany podle hřbitowa, | a z druhe podle Jakuba Opletala ležicy, ...

Tato část smlouvy v sobě ukrývá hned dvě zajímavá poselství. Jednak jde patrně o nejstarší přímý písemný doklad, potvrzující, že dnešní křtinský hřbitov stál na svém místě už dávno před roky 1799 nebo 1805, uváděnými občas chybně jako rok založení hřbitova. (Čtenáři Zpravodaje vědí, že hřbitov byl založen někdy kolem roku 1710.) Pro nás je ale mnohem důležitější druhé poselství. Ve smlouvě není uvedeno žádné číslo popisné. Nic překvapivého. Popisná čísla byla ve Křtinách zavedena teprve rok předtím a zpočátku se objevovala jen v matrikách. Protože však chalupa Bílých ležela dle smlouvy mezi hřbitovem a Jakubem Opletalem, znamená to, že soused Jakub Opletal musel žít v místě onoho nečitelného fleku v mapě. Je-li tedy moje teorie o Jahodově rodném domku správná, musel Jakub Opletal žít v čísle 22. Stačilo pak nahlédnout do matriky zemřelých, abych zjistil, že na počátku téhož roku 1772, kdy Bílí koupili svůj dům, zemřela jejich sousedovi Jakubu Opletalovi manželka Johanna a to skutečně v čísle popisném 22. A to je jednoznačný důkaz, že moje teorie správná byla a že chalupa, stojící tenkrát v sousedství domku Františka Bílého je skutečně ono hledané číslo 22, v němž se o 56 let později narodil skladatel Konstantin Jahoda. Tuto jistotu pak ještě potvrdily výpisy z pozemkových knih.

Jahodův rodný domek je rovněž zachycen na celé řadě starých křtinských pohlednic.

Historie domku číslo 22 je pestrá: od dcery Jakuba Opletala, Mariany Kučerové, jej v roce 1817 koupil Konstantinův dědeček Martin Jahoda,

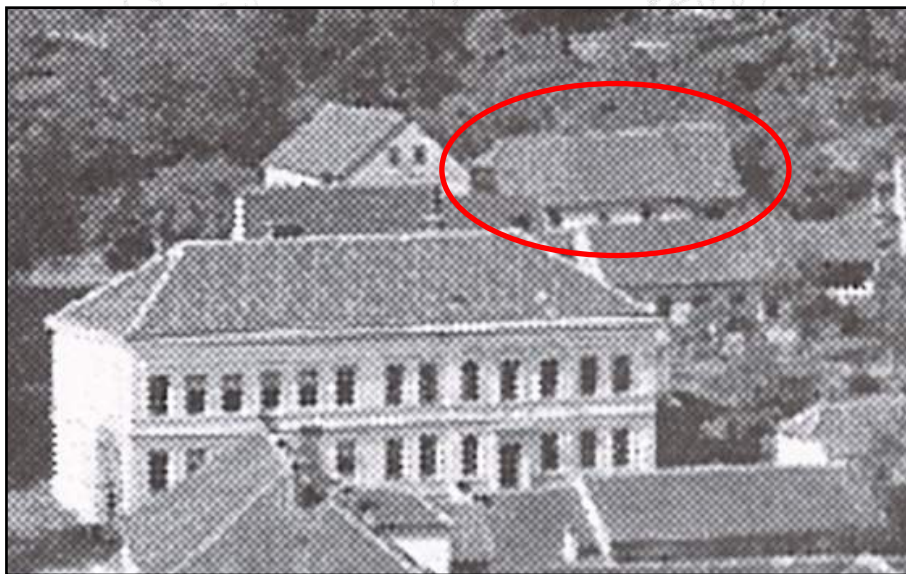

a v témž roce zemřel na zápal plic. Dům zdědil Konstantinův otec, kostelník Matěj.

V roce 1870 přešel dům do majetku slavného Matějova syna, skladatele Konstantina, žijícího ve Vídni, ale Matěj v něm žil dál až do své smrti v roce 1891. Když o čtyři roky později ve Vídni zemřel i Konstantin, přešel dům na Konstantinova vídeňského syna, Konstantina Miroslava Jahodu. Ten v ní nechal dožít svou tetu Annu Hejčovou (+1907). Pak prodal dům stolaři Antonínu Bílému a jeho ženě Karolíně. Bílí v roce 1913 přistavěli těsně vedle něj nový dům čp. 104 (dnes

syn dr. Kučery) a přestali čp. 22 užívat k bydlení. V roce 1939 je Jahodův rodný dům již uváděn jako zbořeníště a 19. listopadu 1947 číslo popisné 22 úředně zaniklo. Pak bylo přiděleno novému domku u jedovnické silnice.

Na pohlednici z roku 1935 je Jahodův rodný dům zvýrazněn elipsou. Jediný pamětník, který nám existenci tohoto domu dokázal spolehlivě potvrdit, je paní Madla Kovářová. Ostatní si jej už nevybavují.

Okolí domu prodělalo během 20. století celou řadu terénních a stavebních úprav. Čp. 104 prodali Bílí v roce 1957 dr. Kučerovi a v roce 1980 byl nad někdejší čp. 22 postaven Okal Dočkalových, čp. 222. Dočkalovi jsou tak dnešními vlastníky zahrady, v níž kdysi Jahodův rodný dům stával.

Tato historie nám také dává odpověď na otázku, zda Konstantin Jahoda v pozdějším věku Křtiny navštěvoval: nejen, že je navštěvoval, dokonce zde i vlastnil dům.

Pikantní je, že mi problém Jahodova rodného domu pomohla vyřešit Konstantinova praprapraneteř, paní Lišková. Výše zmíněný zámečník Franz Bílý byl totiž dědečkem Konstantina Jahody-Křtinského a zároveň praprapradědečkem paní Liškové (a také třeba paní Imy Trískové, které rovněž děkuji za pomoc při pátrání, jakož i dalších křtinských Bílých).

Rodný dům Konstantina Jahody-Křtinského se tedy nacházel v zahradě pod Dočkalovými, nad spodní cestou ke hřbitovu. Právě v těchto dnech, 8. listopadu, před 190 lety, se v něm narodil.

V nově upraveném parčíku pod farou připravujeme instalaci pamětní desky, která skladatele Jahodu a jeho rodný dům bude připomínat.

Petr Švenda

Je tomu již 80 let

Nejedna křtinská pohlednice zobrazovala zámek baronky Offermannové na Bukovském kopci. Do tohoto zámku jezdili pravidelně v letních měsících za První republiky její známí, brněnští Němci. Původně bezproblémové soužití se před válkou začalo komplikovat. Nadřazenost německé rasy, hlásaná Hitlerem, se projevovala i v jejich chování.

V roce 1938 mi bylo čtrnáct let. Šel jsem se svým kamarádem Láďou Kocmanem po cestě pod lesem k zámečku a proti nám jeden německý host se psem - jezevčíkem Seplem, který na nás začal štěkat a mého kamaráda chytil zuby za nohavici. "*Kuš, potvoro*", otočil se Láďa na psa. Němec - všichni rozuměli česky - ho hrubě okřikl: "*Ty nesmiš Seplovi potfora nadávat!*".

Jiný zážitek z té doby: mladá Němka procházela se po téže cestě pod lesem a mávala praporem s německým hákovým křížem. I pro nás, mladé, to byla provokace - přece ještě v době Československé republiky.

A pak došlo k Sudetám, k protektorátu, Křtiny se přejmenovaly na Kiritein a pak začala válka. Na zámečku vlálo vždy několik říšsko-německých praporů.

Těsně po válce baronka zemřela. Dnes původní zámek a pozdější budova devítileté školy chátrá a záhy zmizí úplně, stejně tak jako pamětníci té těžké doby a s nimi i mnohé vzpomínky na zdánlivě drobné místní události.

Dr. Zdeněk Opletal

Zapomenuté oslavné dny

Historie našeho státu je složitá: vznikl v českých zemích z knížectví, přeměnou ve významné království s mocnými a vlivnými králi, ale pak upadl na několik staletí v područí Rakousko-uherského mocnářství. Vše se změnilo s I. světovou válkou, kdy 28. října 1918 vznikla Československá republika v čele s Tomášem Garriguem Masarykem.

Letos vzpomínáme 100. leté výročí jejího vzniku. V době I. republiky byla připomínána určitá významná výročí a bylo tomu tak i ve Křtinách:

V době Velikonočních svátků to byla **Bílá sobota**: v tento den sešli se občané a školní mládež před polednem u pomníku Legionáře, aby minutami ticha uctili památku padlých občanů a legionářů v I. světové válce. Vzpomínáno bylo popraveného křtinského legionáře Karla Eduarda Matyáše, jenž má pamětní desku na svém rodném domě. Vždy byla vztyčena státní vlajka a troubili trubači. Stráž držely ženy v bílých oblecích - samaritánky ČČK a Sokolové. Po vzpomínkovém projevu se účastníci manifestace za zvuku kostelních zvonů rozešli domů.

Druhým významným dnem a svátkem byl **6. červenec** - výročí upálení mistra Jana Husa. Průvod občanů a mládeže se odebral z náměstí na Bukovský kopec, na tehdejší sokolské cvičiště (dnes tenisový kurt nad školou), kde byla připravena velká hranice a po vzpomínkovém projevu byla zapálena a zazpívána československá hymna. Účast občanů byla vždy velká.

Třetím významným dnem je **28. říjen** - Den Československa. Vzpomínka se konala rovněž buď u pomníku Legionáře nebo ve veřejné místnosti, s projevem starosty a státní hymnou.

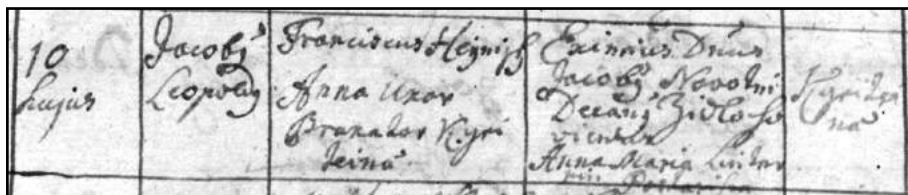
Současný počet pamětníků těchto oslav by se dal spočítat na prstech několika rukou.

Dr. Zdeněk Opletal

Profesor Jacobus Leopoldus Heinisch

Jednoho z nejkulatějších jubileí dosáhl letos významný křtinský rodák, jezuitský kněz, matematik a universitní profesor Jakub Heinisch.

Od jeho narození uplynulo na jaře rovných 300 let. Narodil se Františkovi a Anně Heynischovým dne 8. května 1718, v nově vybudovaném křtinském pivovaru. Jeho otec František byl prvním křtinským sládkem, což byla už tehdy funkce nadmíru důstojná, o čemž svědčí i výběr kmotra, kterým se o dva dny později stal *Eximius Dominus Jacobus Novotni Decanus Zidlochovicense*, po němž získal Jakub své jméno.

Zápis o Heinischově křtu v křtinské matrice narozených, ze dne 10. května 1718.

Otec uveden jako *Braxator Kyriteinae*, neboli sládek křtinský.

Nadprůměrná inteligence, nadání pro vědu a zájem o studium přivedly Jakuba záhy do jezuitského gymnasia v Klatovech, do téhož ústavu, v němž již dříve studoval Bohuslav Balbín a později Stanislav Vydra, Václav Matěj Kramerius, Josef Dobrovský a další obrozenečtí velikáni.

Řeholní slib složil Jakub v osmnácti letech - dne 20. října 1736 - a vstoupil do jezuitského řádu. Pod vlivem svého o dva roky staršího řádového kolegy, významného matematika, fyzika, astronoma a filosofa Josepha Steplinga, orientoval se na studium přírodních věd, zejména matematiky.

Ve věku 32 let, v roce 1750, se stal profesorem matematiky v pražském Klementinu. Tuto funkci zastával tři a půl roku. Mezitím jej císařovna Marie Theresie na základě svého dekretu ze 4. září 1752 ustanovila "direktorem" fakulty filosofie a svobodných umění v Olomouci. Jeho úkolem bylo mimo jiné dohlížet na provádění císařské reformy vysokého školství a řídit ideologické směřování fakulty. Byl nadřazen děkanovi a podléhal přímo rektorovi university. Stal se tak jedním z nejvyšších universitních hodnostářů v Olomouci. Ve funkci vydržel sedm let.

Pak jej zdravotní důvody přiměly abdikovat a uchýlit se na řádový zámek v Ostředku u Benešova, který jezuité získali v roce 1752. Tam také dne 17. září 1771 ve věku 53 let zemřel. Jeho tělo bylo uloženo do ostředecké zámecké kaple sv. Jana Nepomuckého (*ad Capellam Wostrzedeczensem*), kterou nechali jezuité v téže době barokně přestavět a bohatě vyzdobit, nebo do její bezprostřední blízkosti. Šlo o výjimku, ukazující Heinischovu mimořádnost. Ostatní obyvatelé Ostředku byli tehdy ukládáni na farní hřbitov v Choceradech (*ad parochiale Kozeradense*). Podle sdělení současného majitele ostředeckého zámku, pana Jaroslava Pechy, nebyly při nedávné generální rekonstrukci kaple žádné lidské ostatky nalezeny.

Lito	Epulla	Prinipa	Mortui in Anno Septembris diebus	Coemeterium	Locus	Nov	Pano. An.	Dec.
17	2. 6. 1683	obitus	Heinisch b. Jacobus f. p. in autumnali tempore obiit nona die mensis Aug. Corp. in Capella	De Capella Vostrzedeczensis in Capella S. 3				

Zápis o Heinischově úmrtí v ostřeďecké matrice zemřelých, ze dne 17. září 1771.

V kolonce Coemeterium (místo uložení ostatků) stojí:

Ad Capellam Wostrzedeczensem, tj. k ostřeďecké zámecké kapli.

V též zámku se o 75 let později narodil spisovatel Svatopluk Cech.

Vedle akademické činnosti byl Heinisch aktivní i jinak. V roce 1754 dosáhl vysoké řádové hodnosti "*professus quatuor votorum*".

Své matematické vědomosti uložil do spisu "***Propositiones de geometrie theoretica et practica, mechanica, etc.***" (Praha, 1753). Tato kniha je však v současné době nezvěstná a marně po ní pátráme.

Křtinský pivovar vybudovali zábrdovičtí premonstráti patrně jako logistickou přípravu pro obrovskou stavební akci - výstavbu nového poutního kostela, která ve Křtinách započala ve stejném roce, kdy se Jakub Heinisch narodil a která přivedla do Křtin velké množství stavebních dělníků, jež bylo třeba něčím živit a napájet.

Odkud premonstráti sládků Heinische do Křtin přilákali, zatím nevíme. V matričním zápisu z 2. června 1683 je sice v křtinské matrice narozených jako něčí kmotra zmíněna jistá *Elisabetha Heiniška*, sládková z račického pivovaru, avšak v starobylém račickém pivovaru v té době vařil pivo sládek Tomáš Nedbal s manželkou Rozinou, takže není zcela jasné o koho vlastně šlo a nepodařilo se prokázat žádný vztah k našim Heinischům. Heinischové se v okolí Račic opravdu kolem roku 1700 objevili, ale žili v Ruprechtově a neměli zřejmě s pivovarnictvím nic společného.

Profesor Jakub Heinisch se řadí mezi nejvýznamnější křtinské rodáky a jeho památka by se měla připomínat častěji, než jen jednou za tři sta let.

Petr Švenda

Zámecká kaple v Ostředku střeží podle matriky Heinischovy ostatky.

Foto: ing. arch. Jan Pešta, 1999.

Pán prstenů

Pro nás starší, je třeba krátkého vysvětlení: Pán prstenů je jméno pohádkového románu J. R. R. Tolkiena, který v osmdesátých letech způsobil revoluci v literárním světě dospívající mládeže a stal se základem pro rozsáhlý literární žánr, zvaný fantasy, popisující jakýsi fiktivně-pohádkový středověk. Pro mladší generaci je dodnes velmi inspirativní.

Na sklonku prázdnin proběhla - téměř bez povšimnutí místních - na lukách kolem Březové aleje na Bukovsku zvláštní, překvapivě rozsáhlá akce, inspirovaná Tolkienovým románem. Pod názvem *Pán prstenů* zde dva dny zuřila "válka" jakýchsi armád, bojujících proti sobě napodobeninami mečů a samostřílů v neexistujícím městě. Příprava na akci zabrala nadšencům celý poslední prázdninový týden. Pak vypukla vlastní bitva.

Ano, připouštím, že i pro mne je těžko představitelné, že bych dva dny běhal s dřevěným mečem po louce a hrál si na rytíře, ale nenechme se mýlit. Těch věčně mladých, kteří kouzlu fiktivního středověku propadli, se na lukách kolem Březovky sešlo na 350, od dvanácti, do osmapadesáti let. Stovky bojovníků a bojovnic, nezřídka i s malými dětmi, rozbily u Březovky svůj tábor o desítkách stanů a plátěných přístřešků, aby si prožili na vlastní kůži kus Tolkienova imaginárního světa. Co na tom, že přijeli až na bojiště zcela novodobými automobily a že Březovku ozdobila řada chemických záchodků Toy?

O dva dny později už zůstala na louce jen ta šestice chemických záchodů. Zbytek pohádkového světa i s bojovníky beze stopy zmizel, nezanechav po sobě žádných odpadků ani nepořádku. Redakci se podařilo krátce organizátory vyzpovídat, takže vězte, že akce byla pořádána občanským sdružením *Moravian LARP*, které se již pětadvacet let věnuje organizaci všemožných společenských her, inspirovaných nejen světem fantasy a zastřešuje podobně orientované kluby a nadšence z celé republiky.

Redakce

Jakobíni

Mívali jsme na měšťance učitelku češtiny, která se vyznačovala zvláštní jazykovou vadou: téměř každá její věta obsahovala nejméně jedno slovo "tedy". Jednalo se o zlozvyk, který výrazně snižoval kvalitu jejího slovního projevu, přesto, že byla češtinářkou.

Říká se tomu abusus a ani kantoři před ním nejsou imunní. Na gymnasiu jsme měli dokonce profesora, který byl vedlejším povoláním spisovatelem beletrie. Přesto jsme si v jeho hodinách dějepisu s kamarádem dělávali do sešitu čárky, kdykoli pronesl slůvko "že". Závodili jsme, komu se podaří nasbírat více čárek a rozdíl jsme si pak vypláceli v desetnících. Byl to docela slušný zdroj obživy nebo alespoň zábavy.

Dnešní doba přináší nové příležitosti k slohovým vadám, které postihují především lidi, žijící se "ústy". Daleko nejčastěji podléhají vyjadřovacím zlozvykům politici, ale pod vlivem médií i my, normální smrtníci. Politici totiž velmi touží chrlit svá moudra jako z kulometu, aby jim nikdo nescočil do řeči, jenže když není co říci a slovní munice se nedostává, naučili se například - po vzoru jednoho bývalého prezidenta - opakovat stále dokola stejné slovo, dokud je nenapadne nějaké pokračování: *"Vláda si vyjela, vyjela, vyjela, vyjela na Ostravsko"*. Ukájejí se přitom naivní představou, že posluchači nepoznají, že to z nich leze, jako z chlupaté deky.

Spousta lidí má dnes ze stejného důvodu v obzvláštní oblibě příslovce "jakoby". Je jich tolik, že si zaslouží pojmenování. Říkám jim proto jakobíni. Snaží se tím získat čas pro hledání dalších slov a myšlenek a skoro se zdá, že kdo dnes neprokládá svou řeč dostatečným počtem jakobů, jako by mlčel: *"Půjdeme, jakoby, na oběd ..."*, *"Lístky jsou, jakoby, na autobus ..."*. A na co jsou doopravdy? - chce se člověku zeptat.

Všechny módy mají, jak známo, tendenci zvrhnout se v určité fázi v normu a od té chvíle se dál šířit násilím. Ze sna mne proto budí představa, že stojím před popsanou školní tabulí a přísná češtinářka mi laje: *"V celé větě nemáte ani jednu příslovce 'jakoby', žáku nezvedený!! Píšu si tedy, jakoby, za pět."*

Petr Švenda

Zpravodaj vyšel nákladem 320 ks. Občanům Křtin je zdarma distribuován do poštovních schránek. Svoje příspěvky a náměty zasílejte na e-mailovou adresu zpravodaj@krtiny.cz, případně doneste na ÚM Křtiny osobně. Uzávěrka příštího čísla je **21. února 2019**.

Za věcnou správnost příspěvku odpovídá autor. Redakční rada si vyhrazuje právo příspěvky dle potřeby krátit, případně stylisticky upravit nebo nezveřejnit. Vydává Komise pro informatiku Zastupitelstva městysu Křtiny.

Šéfredaktor: Petr Švenda. Tisk: Tiskárna Brázda. Registrováno **MK ČR E 20584**.